

**MÜZİK EĞİTİMİ ANABİLİM DALLARINDA BULUNAN YAYLI
ÇALGILARIN NİTELİK VE NİCELİK YETERLİLİĞİNE İLİŞKİN
ÖĞRENCİ GÖRÜŞLERİ**

Cem Dertsiz

YÜKSEK LİSANS TEZİ

GÜZEL SANATLAR EĞİTİMİ ANA BİLİM DALI

GAZİ ÜNİVERSİTESİ

EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ

AĞUSTOS, 2019

TELİF HAKKI ve TEZ FOTOKOPİ İZİN FORMU

Bu tezin tüm hakları saklıdır. Kaynak göstermek koşuluyla tezin teslim tarihinden itibaren (altı) ay sonra tezden fotokopi çekilebilir.

YAZARIN

Adı : Cem
Soyadı : DERTSİZ
Bölümü : Güzel Sanatlar Eğitimi Anabilim Dalı
İmza :
Teslim tarihi :

TEZİN

Türkçe Adı : Müzik Eğitimi Anabilim Dallarında Bulunan Yaylı
Çalgıların Nitelik ve Nicelik Yeterliliğine İlişkin Öğrenci
Görüşleri
İngilizce Adı : At The Branches of Music Education,
Students Idea about Quality and Quantity Situation of String
Instruments

ETİK İLKELERE UYGUNLUK BEYANI

Tez yazma sürecinde bilimsel ve etik ilkelere uyduğumu, yararlandığım tüm kaynakları kaynak gösterme ilkelerine uygun olarak kaynakçada belirttiğimi ve bu bölümler dışındaki Tüm ifadelerin şahsıma ait olduğunu beyan ederim.

Yazar Adı Soyadı : Cem DERTSİZ

İmza :

JÜRİ ONAY SAYFASI

Cem Dertsiz tarafından hazırlanan “Müzik Eğitimi Anabilim Dallarında Bulunan Yaylı Çalgıların Nitelik ve Nicelik Yeterliklerine İlişkin Öğrenci Görüşleri” adlı tez çalışması, aşağıdaki jüri tarafından oy birliği ile Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Güzel Sanatlar Eğitimi Anabilim Dalı’nda Yüksek Lisans tezi olarak kabul edilmiştir.

Danışman: Prof. Dr. Aytekin ALBUZ

.....

Müzik Eğitimi Anabilim Dalı, Gazi Üniversitesi

Başkan: Dr. Öğr. Üyesi Selçuk BİLGİN

.....

Müzik Eğitimi Anabilim Dalı, Gazi Üniversitesi

Üye: Dr. Öğr. Üyesi Akın KUMTEPE

.....

Müzik Bölümü, Kırıkkale Üniversitesi

Tez Savunma Tarihi: 05/08/2019

Bu tezin Güzel Sanatlar Eğitimi Anabilim Dalında Yüksek lisans tezi olması için şartlarını yerine getirdiğini onaylıyorum.

Prof. Dr. Selma YEL

Eğitim Bilimleri Enstitüsü Müdürü

.....

TEŞEKKÜR

Bu araştırma, müzik eğitimi anabilim dallarındaki yaylı çalgıların nitelik ve nicelik yeterliliğine ilişkin öğrenci görüşlerini saptamaktır. Tez hazırlık çalışmalarım boyunca sürekli destek olan, bilgi ve deneyimlerini esirgemeyen, danışmanım Prof. Dr. Aytekin ALBUZ'a; tez çalışmalarım boyunca bilgi ve deneyimlerinden faydalandığım Prof. F. Ayfer TANRIVERDİ'ye, ülkemizde çalgı yapımcılığı alanının akademik zeminlerde yer bulması adına sonsuz katkıları olan değerli hocam Prof. Mehmet AKBULUT'a, görüşleri ve yardımlarıyla Doç. Dr. Mehmet EFE' ye, Doç. Dr. Sadık YÖNDEM 'e, Dr. Öğr.Üyesi Melike BOLAT BAŞOĞLU'na, Arş. Gör.İlkay GÖKSEL'e Öğr. Gör. Aytaç KÖKTÜRK'e sonsuz teşekkürlerimi sunarım.

Cem DERTSİZ

**MÜZİK EĞİTİMİ ANABİLİM DALLARINDA BULUNAN YAYLI
ÇALGILARIN NİTELİK VE NİCELİK BAKIMINDAN
YETERLİLİĞİNE İLİŞKİN ÖĞRENCİ GÖRÜŞLERİ**
(Yüksek Lisans Tezi)

Cem Dertsiz
GAZİ ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
Ağustos 2019

ÖZ

Araştırmanın amacı, Müzik Eğitimi Anabilim Dallarının demirbaş envanter kayıtlarında bulunan yaylı çalgıların nitelik ve nicelik bakımından yeterliliğine ilişkin öğrenci görüşlerini saptamak ve söz konusu çalgıların çalgı eğitimine olan, olumlu ya da olumsuz etkilerini ortaya koymaktır. Araştırma, durum tespitine dayalı genel tarama modelinde olup; betimsel bir çalışmadır. Araştırmada Türkiye’deki Eğitim Fakülteleri Güzel sanatlar Eğitimi Müzik Eğitimi Anabilim Dallarını temsil etmek üzere Abant İzzet Baysal Üniversitesi, Gazi Üniversitesi, Karadeniz Teknik Üniversitesi, Marmara Üniversitesi, Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakülteleri Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Eğitimi Anabilim Dallarında eğitim gören Lisans 3. sınıf öğrencileri örneklem grubu olarak seçilmiştir. Seçilen beş üniversitenin müzik eğitimi anabilim dallarında eğitim gören lisans 3. sınıf öğrencilerine anket uygulanmıştır. Uygulanan anket ile müzik eğitimi öğrencilerinin, anabilim dalındaki yaylı çalgıların kondisyonları ve genel durumlarıyla ilgili düşüncelerini öğrenmek amaçlanmıştır. Araştırma sonuçlarına göre, öğrenciler anabilim dalındaki yaylı çalgıları nitelik ve nicelik olarak yeterli bulmamaktadır. Öğrenciler, “el yapımı” olarak tabir edilen, geleneksel yöntemlerle el aletleri ve malzemeler kullanılarak yapılan yaylı çalgıların daha kaliteli olduğuna, yaylı çalgıların kondisyon ve temizlik durumunun başarılarını yüksek oranda etkileyeceğine inanmakta ve anabilim dalındaki yaylı çalgı mevcutlarını, öğrenci sayısına oranla yeterli bulmadıklarını belirtmektedirler. Müzik Eğitimi Anabilim Dallarında yaylı çalgı yapımcısı bulunması ve bakım onarım çalışmalarının yapılabilmesi atölyeler olması gereklidir.

Anahtar Kelimeler : Çalgı, yaylı çalgılar, keman, viyola, viyolonsel, kontrbas
Sayfa Adedi : 78
Danışman : Prof. Dr. Aytekin ALBUZ

**AT THE BRANCHES OF MUSIC EDUCATION, STUDENTS IDEA
ABOUT QUALITY AND QUANTITY SITUATION OF STRING
INSTRUMENTS
(M.S. Thesis)**

Cem Dertsiz

GAZİ UNIVERSITY

GRADUATE SCHOOL OF EDUCATIONAL SCIENCES

August, 2019

ABSTRACT

The aim of the study was to determine the students' views on the qualification and quantity of string instruments in the recordings of the Branches of Music Education and to determine the positive or negative effects of these instruments on the instrument education. Abant İzzet Baysal University Gazi University, Karadeniz Technical University, Marmara University and Uludağ University Faculty of Fine Arts Education Department Music Education Department represented the Branches of Music Education Department in Turkey in the research. In addition, 3rd grade undergraduate students were selected as the sample group. Survey method was used in the research. A questionnaire was applied to undergraduate third year students studying in the music education departments of five selected universities. The aim of the questionnaire was to learn the opinions of music education students about the condition and general conditions of string instruments in the department. According to the results of the research, students do not find the string instruments in the department sufficient in terms of quality and quantity. The students believe that the stringed instruments, which are called “handmade” by using traditional tools and materials, are higher quality. The condition and cleanliness of the string instruments has a high impact on the success of the students. Music education students do not find the presence of string instruments in the department as sufficient compared to the number of students. Music education students do not find the number of string instruments in the department as sufficient compared to the number of students. Music education students need string instruments for class that require other instruments besides the string instrument class. A High rate of music education's students do not have string instruments in their homes or living spaces. For this reason, students work stringed instruments in the school. Students do not have enough time to study string instruments.

Key Words : Instrument, strings instrument, violin, viola, violoncello, contrabass

Page Number : 78

Supervisor : Prof. Dr. Aytekin ALBUZ

İÇİNDEKİLER

TELİF HAKKI VE TEZ FOTOKOPİ İZİN FORMU	i
ETİK İLKELERE UYGUNLUK BEYANI.....	ii
JÜRİ ONAY SAYFASI.....	iii
TEŞEKKÜR	iv
ÖZ.....	v
ABSTRACT	vi
İÇİNDEKİLER.....	vii
ŞEKİLLER LİSTESİ	x
SİMGELER VE KISALTMALAR LİSTESİ.....	xiv
BÖLÜM I	
GİRİŞ	1
Yaylı Çalgıların Kökeni.....	3
Kemengeh	4
Rebab	5
Crouth (Rota)	5
Vielle da' Archet	6
Lyra	7
Fiedel	7
Viola da Gamba	8
Viola da Braccio	9
Viola d'Amore	11
1.11. Problem Durumu	12
1.12. Araştırmanın Problem Cümlesi.....	12
1.2. Alt Problemler	12

1.2.1. Anketi Cevaplayan Öğrencilerin Demografik Yapı Özellikleri	
Nasıldır?	12
1.2.2. Çalgıların Nitelik-Nicelik Durumları Nasıldır?	13
1.2.3. Çalgıların Bakım- Onarım Durumları Nasıldır?	13
1.2.4. Çalgı Kullanımına Yönelik Öğrencilerin Çalışma Süreçleri	
Nasıldır?	13
1.3. Araştırmanın Amacı	13
1.4. Araştırmanın Önemi.....	13
1.5. Varsayımlar	15
1.6. Sınırlıklar.....	14
1.7. Tanımlar	15
1.8. İlgili Araştırmalar	15
BÖLÜM II	
YÖNTEM.....	19
2.1. Araştırmanın Modeli	19
2.2. Evren ve Örneklem	19
2.3. Veri Toplama Araçları	19
2.4. Verilerin Çözümlemesi ve Yorumlanması.....	19
BÖLÜM III	
BULGULAR VE YORUM	21
3.1. Anketi Cevaplayan Öğrencilerin Demografik Özelliklerine İlişkin Bulgu ve	
Yorumlar	21
3.2. Çalgıların Nitelik-Nicelik Durumlarına İlişkin Bulgu ve Yorumlar	24
3.3. Çalgıların Bakım ve Onarım Durumlarına İlişkin Bulgu ve Yorumlar	28
3.4. Çalgı Kullanımına Yönelik Öğrencilerin Çalışma Süreçlerine İlişkin Bulgu ve	
Yorumlar	39
BÖLÜM IV	
SONUÇLAR VE ÖNERİLER.....	49
4.1 Sonuçlar	49
4.1.1. Anketi Cevaplayan Öğrencilerin Demografik Yapı Özellikleri	
Nasıldır? Alt Problemine İlişkin Sonuçlar.....	49

4.1.2. Çalgıların Nitelik-Nicelik Durumları Nasıldır? Alt Problemine İlişkin Sonuçlar.....	49
4.1.3. Çalgıların Bakım- Onarım Durumları Nasıldır? Alt Problemine İlişkin Sonuçlar.....	50
4.1.4. Çalgı Kullanımına Yönelik Öğrencilerin Çalışma Süreçleri Nasıldır? Alt Problemine İlişkin Sonuçlar.....	51
4.2. Öneriler	51
KAYNAKLAR.....	53
EKLER	55
Ek 1. Etik Komisyonu Onayı	56
Ek 2. Anket Formu	58

ŞEKİLLER LİSTESİ

Şekil 1. Kemengeh	4
Şekil 2. Rebab.....	5
Şekil 3. Crouth (Rota)	5
Şekil 4. Vielle da archet	6
Şekil 5. Lyra	7
Şekil 6. Fiedel.....	7
Şekil 7. Viola da gamba	8
Şekil 8. Viola da braccio	9
Şekil 9. Viola d'Amore	11
Şekil 10. Ankete katılan öğrencilerin sayısı, üniversiteleri ve frekans dağılımları.....	21
Şekil 11. Ankete katılan öğrencilerin sayısı, üniversitesi ve yüzde dağılımları.....	22
Şekil 12. Ankete katılan öğrencilerin yaylı çalgı öğrenim süresine ilişkin frekans dağılımı.....	22
Şekil 13. Ankete katılan öğrencilerin yaylı çalgı öğrenim süresine ilişkin yüzde dağılımı.....	23
Şekil 14. Ankete katılan öğrencilerin sınıf düzeyine ilişkin frekans dağılımı	23
Şekil 15. Ankete katılan öğrencilerin sınıf düzeyine ilişkin yüzde dağılımı.....	24
Şekil 16. Öğrencilerin yaylı çalgıların nitelikleriyle ilgili memnuniyet durumlarının frekans dağılımı	24
Şekil 17. Öğrencilerin yaylı çalgıların nitelikleriyle ilgili memnuniyet durumlarına ilişkin yüzde dağılımı	25
Şekil 18. Ankete katılan öğrencilerin yaylı çalgıların kalitesinde, el yapımı işçiliğin etkisine yönelik düşüncelerine ilişkin frekans dağılımı durumları.....	25
Şekil 19. Ankete katılan öğrencilerin yaylı çalgıların kalitesinde, el yapımı işçiliğin etkisine yönelik düşüncelerine ilişkin yüzde dağılımı durumları.....	26
Şekil 20. Ankete katılan öğrencilerin yaylı çalgı edinirken ve kullanırken marka tercih etme durumlarına ilişkin frekans dağılımları	26

<i>Şekil 21.</i> Ankete katılan öğrencilerin yaylı çalgı edinirken ve kullanırken, marka tercih etme durumlarına ilişkin yüzde dağılım durumları	27
<i>Şekil 22.</i> Ankete katılan öğrencilerin anabilim dallarında bulunan yaylı çalgıları markası hakkındaki bilgi durumlarına ilişkin frekans dağılımları	28
<i>Şekil 23.</i> Ankete katılan öğrencilerin anabilim dallarında bulunan yaylı çalgıların markaları hakkındaki bilgi durumlarına ilişkin yüzde dağılımları	28
<i>Şekil 24.</i> Ankete katılan öğrencilerin anabilim dallarında kaç adet keman, viyola, viyolonsel, kontrbas olduğuna dair görüşlerine yönelik frekans dağılımları	29
<i>Şekil 25.</i> Ankete katılan öğrencilerin anabilim dallarında kaç adet keman, viyola, viyolonsel, kontrbas olduğuna dair görüşlerine yönelik yüzde dağılımı.....	30
<i>Şekil 26.</i> Ankete katılan öğrencilere göre, öğretim elemanlarına verilen yaylı çalgılar ile öğrencilere ayrılan yaylı çalgılar arasındaki farklılıklara ilişkin frekans dağılımı	30
<i>Şekil 27.</i> Ankete katılan öğrencilere göre, öğretim elemanlarına verilen yaylı çalgılar ile öğrencilere verilen yaylı çalgılar arasındaki farklılıklara ilişkin yüzde dağılımı	31
<i>Şekil 28.</i> Ankete katılan öğrencilerin anabilim dallarında onarım görmesi gereken yaylı çalgıların durumlarına ilişkin görüşlerine yönelik frekans dağılımı	32
<i>Şekil 29.</i> Ankete katılan öğrencilerin anabilim dallarında onarım görmesi gereken yaylı çalgıların durumuna ilişkin görüşlerine yönelik yüzde dağılımı	32
<i>Şekil 30.</i> Ankete katılan öğrencilerin evlerindeki yedek yaylı çalgı olma durumuna ve çalışma mekanına ilişkin görüşlerine yönelik frekans dağılımı	33
<i>Şekil 31.</i> Ankete katılan öğrencilerin evlerindeki yedek yaylı çalgı olma durumuna ve çalışma mekanına ilişkin görüşlerine yönelik yüzde dağılımı.....	33
<i>Şekil 32.</i> Ankete katılan öğrencilerin yaylı çalgı çalışmak için günlük ayırdıkları süreyle ilişkin frekans dağılımları	34
<i>Şekil 33.</i> Ankete katılan öğrencilerin yaylı çalgı çalışmak için günlük ayırdıkları süreyle ilişkin yüzde dağılımları.....	34
<i>Şekil 34.</i> Ankete katılan öğrencilere göre anabilim dalındaki atölyelerin demirbaş listelerinde bulunan yaylı çalgıların sayısının öğrenci sayısına göre yeterlilik durumuna ilişkin frekans dağılımı	35

Şekil 35. Ankete katılan öğrencilere göre anabilim dallarındaki atölyelerin demirbaş listelerinde bulunan yaylı çalgıların sayısının öğrenci sayısına göre yeterlilik durumlarına ilişkin yüzde dağılımı	35
Şekil 36. Ankete katılan öğrencilere göre anabilim dalındaki atölyelerin demirbaş listelerinde bulunan yaylı çalgılarda oluşan sorunların giderilebilme durumuna ilişkin frekans dağılımı	36
Şekil 37. Ankete katılan öğrencilere göre anabilim dalındaki atölyelerin demirbaş listelerinde bulunan yaylı çalgılarda oluşan sorunların giderilebilme durumlarına ilişkin yüzde dağılımı	37
Şekil 38. Müzik eğitimi anabilim dallarında luthier bulunma durumuna ilişkin ankete katılan öğrencilerin görüşüne yönelik frekans dağılımı	37
Şekil 39. Müzik eğitimi anabilim dallarında luthier bulunma durumuna ilişkin ankete katılan öğrencilerin görüşlerine yönelik yüzde dağılımı	38
Şekil 40. Ankete katılan öğrencilerin yaylı çalgılarını müzik eğitimi anabilim dalı atölyeleri dışında diğer luthierlere tamir ve bakım amacıyla götürme durumuna ilişkin frekans dağılımı	38
Şekil 41. Ankete katılan öğrencilerin yaylı çalgılarını müzik eğitimi anabilim dalı atölyeleri dışında diğer luthierlere tamir ve bakım amacıyla götürme durumuna ilişkin yüzde dağılımı	39
Şekil 42. Ankete katılan öğrencilerin yaylı çalgılarda karşılaştıkları sorunların çözümü için yaptıklarına ilişkin frekans dağılımı	39
Şekil 43. Ankete katılan öğrencilerin yaylı çalgılarda karşılaştıkları sorunların çözümü için yaptıklarına ilişkin yüzde dağılımı	40
Şekil 44. Ankete katılan öğrencilerin anabilim dallarında buluna yaylı çalgıların bakımının hangi sıklıkla yapıldığına dair bilgilerinin frekans dağılımı	40
Şekil 45. Ankete katılan öğrencilerin anabilim dallarında bulunan yaylı çalgıların bakımının hangi sıklıkla yapıldığına dair bilgilerinin yüzde dağılımı	41
Şekil 46. Ankete katılan öğrencilerin kullandığı yaylı çalgıların temizlik durumuna ilişkin görüşlerine yönelik frekans dağılımı	42
Şekil 47. Ankete katılan öğrencilerin kullandığı yaylı çalgıların temizlik durumuna ilişkin görüşlerine yönelik yüzde dağılımı	42

<i>Şekil 48.</i> Reglaj ve tuşe seviyesi bozuk olan bir çalgıda çalışmanın öğrencinin çalışma durumuna olumsuz etkisine dair görüşlerine yönelik frekans dağılımı.....	43
<i>Şekil 49.</i> Reglaj ve tuşe seviyesi bozuk olan bir çalgıda çalışmanın öğrencinin çalışma durumuna olumsuz etkisine dair görüşlerine yönelik yüzde d ağılımı.....	43
<i>Şekil 50.</i> Ankete katılan öğrencilerin sınav dönemlerinde çalışabilmek için çalışma odası bulma durumuna yönelik görüşlerine ilişkin frekans dağılımı	44
<i>Şekil 51.</i> Ankete katılan öğrencilerin sınav dönemlerinde çalışabilmek için çalışma odası bulma durumuna yönelik görüşlerine ilişkin yüzde dağılımı.....	45
<i>Şekil 52.</i> Ankete katılan öğrencilerin öğretim elemanlarının odalarında çalışabilme durumlarına ilişkin görüşlerine yönelik frekans dağılımı	46
<i>Şekil 53.</i> Ankete katılan öğrencilerin öğretim elemanlarının odalarında çalışabilme durumlarına ilişkin görüşlerine yönelik yüzde dağılımı	46
<i>Şekil 54.</i> Ankete katılan öğrencilerin yaylı çalgı alan dersi dışında yaylı çalgılara hangi ders için ihtiyaç duydukları hakkındaki görüşlerine yönelik frekans dağılımı	47
<i>Şekil 55.</i> Ankete katılan öğrencilerin yaylı çalgı alan dersi dışında yaylı çalgılara hangi ders için ihtiyaç duydukları hakkındaki görüşlerine yönelik yüzde dağılımı.....	47

SİMGELER VE KISALTMALAR LİSTESİ

AİBÜ	Abant İzzet Baysal Üniversitesi
GÜ	Gazi Üniversitesi
KTÜ	Karadeniz Teknik Üniversitesi
M.E.A.B.D.	Müzik Eğitimi Anabilim Dalı
MÜ	Marmara Üniversitesi
TDK	Türk Dil Kurumu
UÜ	Uludağ Üniversitesi

BÖLÜM I

GİRİŞ

İçinde yaşadığımız evrenin ses ürettiği düşünülmektedir. Dünyanın kendi eksenini etrafında dönerken, birçoğu düzensiz olarak nitelendirilebilecek sesler ürettiği bilinmektedir. Hava akımlarının yer değiştirmesi, manyetik çekim alanlarında ki değişiklikler, hatta kıtaların yer değiştirmesinden dolayı, doğal ses titreşimleri olduğu bilinmektedir.

“Sesin üç temel özelliği vardır: Birincisi yüksekliktir. (Sesin ince ya da kalın olması, sesin yüksekliğini belirler); İkincisi sesin gürlüğüdür. (Sesin gür ya da kısık olmasını, yani sesin şiddetini belirler); üçüncüsü sesin niteliğidir” (Say, 2006, s. 11).

İnsanoğlu iki milyon yıllık yaşam sürecinde bu doğal sesleri belirli ölçülerde ayrıştırıp aralarından birbirleriyle uyumlu olanlarını bir arada kullanarak “Müzik” diye isimlendirdiğimiz kurgusal bütünü oluşturdukları düşünülmektedir.

“Müzik, duygu, düşünce, tasarım ve izlenimleri, belli bir amaç ve yöntemle, belirli bir güzellik anlayışına göre birleştirilmiş seslerle işleyip anlatan estetik bir bütündür” (Uçan, 1997, s. 10).

Toplumsal kültür öğeleri arasında en yaygın yeri kapsadığı düşünülen müziğin sistematik bir şekilde öğretilmesinin kapsamlı bir müzik eğitimi ile mümkün olabileceği bildirilmektedir. “Bireyin davranışlarında kendi yaşantısı yoluyla kasıtlı olarak istendik değişme meydana getirme sürecine eğitim denir.” (Ertürk, 1997, s. 12).

“Müzik eğitimi, bireye kendi yaşantısı yoluyla amaçlı olarak belirli müzikal davranışlar kazandırma ve onun müzikal davranışlarını değiştirme, geliştirme sürecidir. Bu süreçten geçen bireyin müziksel davranışlarından, önceden belirlenen amaçlar (hedefler) doğrultusunda, kendi yaşantılarının ürünü kalıcı değişiklikler olması beklenir” (Say, 2005, s. 129-130).

“Ülkemiz için müzik eğitiminin temel bilgileri, cumhuriyet döneminde bu alanda atılan temelle özdeşleşir. Şöyle de diyebiliriz: Cumhuriyetin kuruluşuyla her şeye sıfırdan başlandığı için, müzik eğitimi konusunda atılan temeller, aynı zamanda müzik eğitiminin temel bilgilerini de yansıtmıştır” (Say, 2005, s. 11).

Bu sürecin önemli bir kısmını da çalgı eğitiminin kapsadığı gözlemlenmektedir.

“Çalgı, çeşitli tonlardaki sesleri verebilmek için yapılan araçların tümüne birden verilen addır” (Akbulut, Yıldırım Orhan & Tanınmış, 2010, s. 894).

Sanatçının mesleğindeki başarısını sağlayan çaldığı çalgının hatasız ve iyi ses üretme yeteneğine sahip olması gerekir. Yapılışları ile hassas ve kıymetli olan çalgıların rastgele yenisi ve onarımı yapılamaz. İyi yapılmayan onarımlar yüzünden kıymetleri düşer, orijinalliği bozulur ve ses yeteneğini kaybeder. Bu yüzden çalgıların ses özelliklerini kaybetmemesi ve uzun ömürlü olmaları için günlük, aylık ve genel bakımlarının yapılması belli ilkelere bağlanmıştır (Akbulut vd., 2010).

“Çalgı eğitimi yoluyla öğrenci, yeteneğini geliştirecek, müzikle ilgili becerilerini zenginleştirecek ve müzik beğenisini yüksek bir düzeye çıkarmaya çalışacaktır. Buna bağlı olarak müziksel işitmeleri, yorumculukları ve birlikte müzik yapma becerileri gelişecektir” (Tanrıverdi, 1996, s. 8).

Çalgı eğitiminde çalgıyı çalışma süreci, çalgı becerisinin gelişimi açısından en temel eylemlerden biri olarak görülmektedir. Bu açıdan bakıldığında öğrencinin çalgısını nasıl çalıştığı, kullandığı çalışma taktikleri ve bilinçli çalışma alışkanlıkları onun performansını önemli derecede etkileyen etkenler olarak karşımıza çıkmaktadır (Özmenteş, 2008, s. 12).

“Çağdaş eğitim anlayışına göre, mesleki çalgı öğretimi, öteden beri gelen sadece usta-çırak ilişkileri ile değil, aynı zamanda çağdaş anlamda geçerliliği ispatlanmış, mesleki çalgı öğretim programlarına da dayanmalıdır” (Albuz, 2001, s.8).

Yaylı çalgıların yapıları, çalış teknikleri, ses renkleri, ses genişlikleri ve seslerin uzama kapasitelerin farklı olduğu söylenebilir. O yüzden yaylı çalgıları sınıflandırma birkaç türlü olabilmektedir. Öncelikle yapı bakımından incelendiğinde, yaylı çalgılarda bulunan bölümler bu şekilde sıralanabilir: Salyangoz, burgu kutusu, burgu, sap, tuşe, tuşe köprüsü, ses köprüsü, f deliği, ince ayar vidası, kuyruk, kuyruk bağı, kuyruk köprüsü, kuyruk düğmesi, çenelik, rezonans tablası (resonatör), yanlık, alt tabla, bas kirişi, can direği ve filetodur.

Yaylı çalgılar tarihsel süreç içerisinde birçok kez form, ses sistemi ve kullanılan tel ve çalış tekniği bakımından değişikliklere uğradığı gözlemlenmektedir. Çağımızın yaylı çalgılar ailesinin kökenine inmeye çalışırken, konuyu ilkçağ uygarlıklarından sonra başlatmak

gerektiği düşünülmektedir. İlkçağ uygarlıklarının yaylı çalgıları tanımadıkları ve kullanmadıkları arkeolojik araştırmalardan edinilen bilgilerdir.

Yaylı çalgıları çalmakta kullanılan yayın, ilk olarak Asya'da ortaya çıktığı düşünülmektedir. Atın, Asya'da evcilleştirildiği bilgisinden yola çıkılarak, buna doğru bir yargı olarak bakmak olanaklıdır. Bilindiği üzere, bugün de yay için kullanılan kıllar, at kuyruğundan elde edilebilmektedir. Yaylı çalgıların tarihi kökenleri ve gelişim süreçleri incelendiğinde, aşağıdaki bölümde belirtilen, yaylı çalgıların kökenlerini oluşturduğu düşünülen yay ile çalınan çalgılara değinilmiştir.

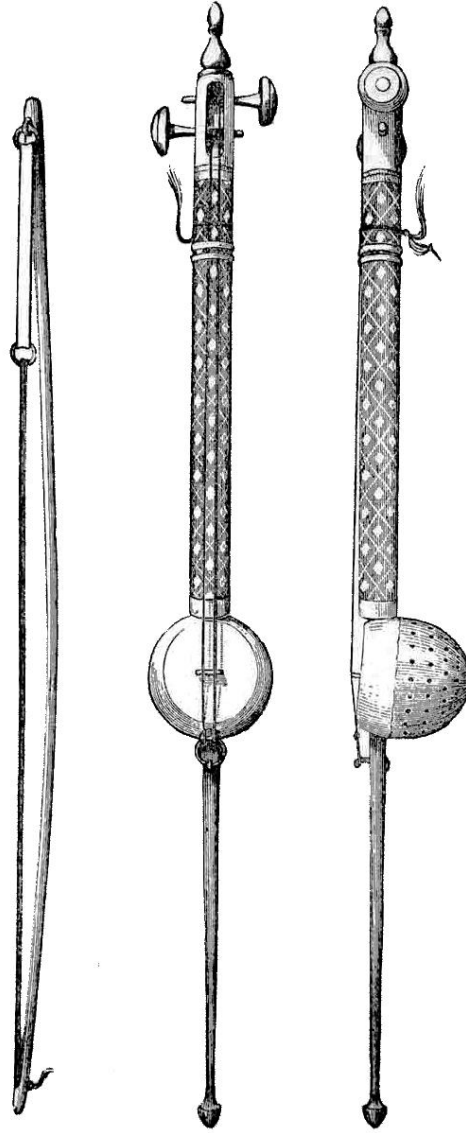
Yaylı Çalgıların Kökeni

Yaylı çalgıların doğuşu ile ilgili çok farklı görüşler bildirilmekle birlikte, kesin olarak bilinen mutlak doğruluğun, insanlığın ilk dönemlerinde yani avcı toplayıcı dönemlerden bu tarafa hala kullanılmakta olan ok ve yaydan feyiz alınarak yaylı çalgıların atası denilebilecek form ve biçimlerde ilkel çalgılar üretildiği düşünülmektedir.

Herhangi bir düzlem üzerine gergin bir tansiyonla esnek bir madde bağlandığında yani, kuvvetle çekilip maddenin üzerinde kinetik bir enerji biriktirilip enerji tekrar serbest bırakıldığı zaman, havayı titreştirdiği ve titreşime giren maddenin boyutlarına, kütlesine ve yoğunluğuna bağlı değişiklikler göstererek çeşitli yüksekliklerde frekanslar ürettiği bilinmektedir.

Keman sözünü ettiğimiz atalarından (kemengeh, rebap, cruth, kopuz, vielle a'archet, lyra, fiedel) bu yana pek çok değişim geçirerek bugünkü yapısına kavuşmuştur. Bugün bildiğimiz benzer ilk keman ise 1550'lerde İtalya yarımadasında ortaya çıkmış ve önemi 1600'lerde İtalya opera orkestralarında yer almasıyla fark edilmiştir. Bir orkestra enstrümanı olarak önemi 13. Louis'in 1626 tarihinde "Lesvingt Quarte Violins du Roy" orkestrasını kurmasıyla artmıştır. Orta çağa göre daha ileri bir müzik anlayışının hakim olduğu Rönesans döneminde ise müzikte ve müzik aletlerinin yapılarında önemli gelişmeler olmuştur. Bu gelişim 1400-1600 yılları arasındadır. Rönesans, çalgı müziğinin kökten geliştiği bir çağdır. Çalgılar, Rönesans döneminde, hayatın her alanında gelişmiş ve önem kazanmışlardır. Rönesans'tan Barok Döneme doğru çalgı müziği vokal müzik kadar önemli olmuştur. Böylece çalgı tınları zenginleştirilmiş ve yeni çalgılar icat edilmiştir. Rönesans müziğinin homojen tınısı, müzisyenlerin çalgı ailelerini gruplaştırarak müzik yapma eğilimi göstermelerini sağlamıştır. Böylece diyebiliriz ki; Rönesans ve Barok Dönemi'nin yaylı çalgıları günümüz keman ailesinin öncüleridir. Rönesans sırasında İtalya'da, çalgıların gelişimi iki yeni müzik enstrümanının doğması ile sonuçlanmıştır. Bunlar violer ve kemanlardır. Önce violer doğmuştur ve violerinin gelişimiyle onu izleyen yüzyıllarda kemanlar ortaya çıkmıştır" (İlyasoğlu, 1999, s. 15).

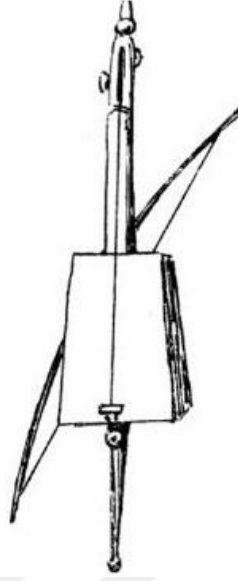
Kemengeh

Şekil 1. Kemengeh. <https://www.flickr.com/photos/internetarchivebookimages/14595872447> sayfasından erişilmiştir.

“Perslerin en önemli çalgılarından biri olduğu düşünülen Kemengeh, Eski Asya çalgılarından kemanın atası sayılabilecek bir çalgıdır. Eski Asya’daki yaylı çalgıların gövdesi genellikle oyulmuş bir bambu ya da üzerine deri geçirilmiş bir gövdeden oluşuyordu. Kemengeh ve benzeri çalgılar da böyle yapılmışlardır” (Alapınar, 2003, s11).

Rebab

Şekil 2. Rebab. <https://musicalavenues.blogspot.com/2018/11/the-violin-in-carnatic-music.html> sayfasından erişilmiştir.

Rebap kemanın en önemli atalarından biridir. Ayrıca yaylı çalgıların Avrupa’da tanınmasına ve yayılmasına da yardımcı olmuştur. Tek telli bir çalgıdır. Tel sapın üzerine bir burgu yardımı ile sabitlenmiştir. Rebaptaki en önemli gelişme gövdeyi çevreleyen yanlıklardır. Çalgı gövdeden uzatılan bir çubuktan destek alınarak çalınmaktadır (Alapınar, 2003, s. 11).

Crouth (Rota)

Şekil 3. Crouth (Rota). <http://www.alienor.org/collections-des-musees/fiche-objet-16683-crouth-trithant> sayfasından erişilmiştir.

Bir İskoç çalgısı olan crouth, başlangıçta çok kaba bir akustik kutu üzerine gerilmiş tellerle donatılmıştı. Gelişim süreci içerisinde gövde daraltılmış, çalgı armudi bir biçim almıştır. Tellerin üzerinden geçtiği köprünün her iki yanında birer yuvarlak delik bulunur. Köprü ayaklarından biri üstten göğüs tahtasına otururken, diğer uzun ayak sözü edilen delikten içeri, sırt tahtasının iç yüzüne değin uzanır. Bu uzun ayağı, bugün yaylı çalgılarda bulunan can direğin öncüsü olarak görebiliriz. Crouth öncelikle İskoçya ve İrlanda’da, giderek İngiltere’nin diğer bölgelerinde de yaygınlık kazandı (Alapınar, 2003, s. 12).

Çok ilkel koşullar göz önüne alındığında rebec ve crouth günümüz yaylı çalgılarının temelini oluşturduğu düşünülmektedir.

Vielle da’ Archet

Şekil 4. Vielle da archet. <https://i0.wp.com/www.pasadenaweekly.com/wp-content/uploads/2018/02/Vielle-Instrument-Viola-Chiavi-Siena.jpg?ssl=1> sayfasından erişilmiştir.

Kemanın oluşumundaki evrede bir adım daha attığımızda karşımıza vielle a’archetler çıkar. Omuza dayanarak çalınan ilk enstrümanlardır. Fransa’da gezici saz şairleri tarafından çalınarak gelişimi ve halka ulaşması sağlandı. Yaylı vieller keman biçimini anımsatıyordu. Kemanın gelişim süreci içinde yaylı vieller yok olmuştur. Ancak İrlanda ve İskoçya da 19 yüzyılın ortalarına kadar kullanıldığı sanılmaktadır (Alapınar, 2003, s. 75).

Lyra

Şekil 5. Lyra, <https://www.folk-way.com/en/cretan-lyra-culture-of-crete/> sayfasından erişilmiştir.

“Lyra (Yunanca) tek telli bir çalgıdır. Armut biçiminde bir gövdesi vardır. Gövdenin tam ortasında bir köprü ve bu köprünün her iki yanında ‘c’ biçiminde iki ses deliği vardır” (Alapınar, 2003, s. 75).

Fiedel

Şekil 6. Fiedel, https://www.amazon.com/Plans-DIY-Homemade-InstrumentWoo_dwork_ing/dp/B_07N32Y4ZG sayfasından erişilmiştir.

Fiedel ise violer gibi keman ailesine form olarak en yakın olan enstrümanlardan biridir. Fiedel omuza dayanarak çalınmaktadır. Alman saz şairleri tarafından çalınarak gelişimi ve yayılması sağlanmıştır. Resim 10. Fiedel 13 Buraya kadar anlattığımız çalgılar müziğin ve insanoğlunun gelişimi ile paralel olarak gelişimlerini tamamlamışlardır. İcat edilen her çalgı ile müzik bir adım daha ileriye gitmiştir. (Alapınar, 2003, s. 75).

Viola da Gamba

Şekil 7. Viola da gamba [https://www.britannica.com/art/violadagamba/media/1/ 629616/110268](https://www.britannica.com/art/violadagamba/media/1/629616/110268) sayfasından erişilmiştir.

Gamba İtalyanca “bacak” anlamına gelmektedir. Bu yüzden viola da gamba bacak viyolü anlamı taşımaktadır. Bacaklar arasına sıkıştırılarak ya da bir yere dayanarak çalınan viola da gamba genellikle 6 tellidir. “C” biçiminde ses delikleri vardır. Viola da gamba yaylı saz ailesinin en eski üyelerinden bir tanesidir. Özellikle İngiltere’de 1500-1800’lü yıllarda popüler olmuş Rönesans ve Barok dönemde üzerine solo eserler yazılmış bir enstrümandır. Viola da gamba tipik bir Rönesans çalgısıdır ve günümüzün viyolonselini karşılayan tenor ses genişliğine sahiptir (Alapınar, 2003, s. 12).

Ayrıca viola da gamba olarak da adlandırılan viol, 16. ve 18. yüzyılların oda müziğinde yaygın olarak kullanıldığı görülmektedir. Üç ana formda viola da gamba olduğu bilinmektedir. Bu formlar treble, tenor ve bastır. Alt telleri sırasıyla re, sol veya la ve re olarak akort edilmektedir. Bu formlara daha sonra keman eklendiği ve, kemanın da bas viol ile oktav olarak akortlandığı belirtilmektedir.

Viola da Braccio

Şekil 8. Viola da braccio, <https://www.metmuseum.org/art/collection/search/501557> sayfasından erişilmiştir.

“Braccio İtalyanca ‘‘kol’’ anlamına gelmektedir. Bu yüzden viola da braccio kol violü anlamı taşımaktadır. Omuza dayanarak destek alınır ve kolla tutularak çalınmaktadır. Genellikle dört tellidir ve perdesizdir. ‘‘f’’ biçiminde ses delikleri vardır. Beşli aralıklarla akort edilmiştir” (Alapınar, 2003, s. 12).

İlk viola da braccio’nun nerede ve ne zaman yapıldığıyla ilgili çok kesin bir yargıya varmanın güç olduğu düşünülmektedir. Konuyla ilgili araştırmaların farklı görüşler bildirdiği yapılan araştırmalardan anlaşılabilmektedir. Bununla birlikte, enstrümanın kuzey İtalya’da kuzeni, keman ile aynı zamanlarda çalındığı (yani 16. yüzyılın ilk yarısı) olduğu bilinmektedir. Çalgının hem İtalyanca da hem İngilizce de "viyola" olarak isimlendirilmesine rağmen, bu terimin kullanımının 18. yüzyıldan itibaren yaygınlaştığı görülmektedir. Fransızca’da, ise barok dönemden bu yana viyolaya "alto" denildiği bilinmektedir. Çünkü viyolalar yaylı çalgılar içerisinde orta sesleri temsil eden keman

ailesinin üyeleri olarak tanımlanmaktadır. Almanca'da ise viola "bratsche" olarak adlandırılmaktadır. Bratsche kelimesinin 16. ve 17. yüzyıllar boyunca İtalya'da kullanılan "viola da braccio" ("kol için viola") kelimesinden türemiş olduğu düşünülmektedir. Barok dönemde, aynı anda iki tip viyola üretildiği bildirilmektedir. Bunlar alto ses aralığında ses oluşturulabilen form yapısındaki viyola ve tenor ses aralığında sesler oluşturabilmek için tasarlanmış alto formundan daha büyük bir viyoladır. Kemanların parlak sesleri ile karşılaştırıldığında, viyola daha zarif ve daha mistik bir tını üretir. Bu durumun, viyolanın armonik kasası içerisindeki hava ve çalgının boyutu arasında olması gereken uyum nedeniyle olduğu bilinmektedir. Günümüzde viyoladaki dört tel do, sol, re ve la seslerine akortlanmaktadır. Bu akort, kemanın tam beşli altındadır ve çalgının düşük frekans ses alanını genişletir. Viola da braccio'nun yapısının yıllar içerisinde kemanın yapısına benzer bir şekilde evrildiği gözlemlenmektedir. Çalgının gövdesi ve resonatörü daha yüksek ses çıkarmasını sağlamak için güçlendirildiği bildirilmektedir. Sap bölümü daha dik bir açıyla tutturulmuş ve köprü daha dayanıklı hale getirilmiştir. Böylece tellerin daha yüksek bir tansiyonla gerilmesinin sağlanmış olduğu düşünülmektedir. Viyolalar, 17. yüzyıla kadar bağırşak teller ile çalınmışlar, ancak 18. yüzyılda en düşük frekanslı tel tel olan do (C), metalle sarılmış ve güçlendirilmiş olduğu bilinmektedir. 19. yüzyılda, sol (G) teli de, do teline benzer olarak güçlendirilmiş olduğu bildirilmektedir. Modern viyolalar da genellikle metal sargı ile sarılmış çelik teller kullanılmakta olduğu bilinmekte ve, seslerin daha da yüksek çıktığı düşünülmektedir.

Viola d'Amore

Şekil 9. Viola d'Amore. https://en.wikipedia.org/wiki/Viola_d%27amore#/media/File:Viola_d'amore.jpg sayfasından erişilmiştir.

Violler arasında kemana en yakın viola d'amore'yi örnek gösterebiliriz. Ancak viola d'amore, yapısı ve çalma tekniği açısından modern kemana göre oldukça farklı özellikler taşır. Akort eski müziğe ve sitile uygun olarak yapılır. Teller el yapımıdır ve malzeme olarak bağırsak (gut) kullanılır. Modern kemana göre tuşe kısmı daha düz, kalın ve kısa; bas balkonu ve can direği ise daha incedir. Çenelik 1820'lerden sonra kullanıldığı için barok kemanda çenelik kullanılmaz. Buna bağlı olarak keman çenenin yardımı olmaksızın el ile tutulur ve yakın pozisyona geçişlerde baş parmak geride birinci pozisyonda sabit kalır. Arşe çeşitli boylarda ve eğimlerde olabilir, modern arşeye göre daha hafiftir. Sol elde vibrato insan konuşmasını taklit edecek biçimde az yapılır. Arşe tekniğinin farklı basınçlarda kullanılması ses rengine derinlik verir. Bu akıl karıştıran terminolojiye rağmen viol'un 16. yüzyıl boyunca birçok sarayda popüler olduğuna dair fazlasıyla kanıt vardır. 16. yüzyılın başında saraydaki hayatın akışını müzik belirlemektedir. Saraylarda viol gruplarıyla yapılan müzik ve danslar asillerin vazgeçilmez öğelerinden olmuştur. Teorisyenler de viol'un üst sınıf statüsünden bahsetmişlerdir. Yakın bir geçmişe kadar viol, genelde alt sınıfa ait, sokaklarda danslara veya evlilik törenlerine eşlik eden 'profesyonel' bir çalgı olarak bilinmekteydi. 18. yüzyılın sonlarına doğru ise viol sarayın dışında nadiren görülmektedir.

Violler hakkındaki bu ayrıntıların ışığında diyebiliriz ki, keman form yapısıyla viollerden oldukça farklıdır. Formu dışında, dört telli olmasıyla ve tellerin akordunun beşliler ile yapılmasıyla en basit farklar göze çarpar. Viollerin genellikle altı teli vardı, dörtlülerin ve üçlülerin karışımı ile akort edilirdi. Kemanda bu geniş düzenli akort ediliş şekli, yayın her tel üzerinde daha berrak hareket etmesi ve köprünün daha fazla sayıda telden arındırılması ve yayın tel geçişlerini azaltarak tekdüze dia tonik parmak tekniğini gerçekleştirmesi açısından idealdir. İkinci önemli özellik kemanın viollerin aksine perdesiz oluşudur (Alapınar, 2003, s. 32).

1.11. Problem Durumu

“Müzik Eğitimi Anabilim Dallarında Bulunan Yaylı Çalgıların Nitelik ve Nicelik Yeterliliklerine İlişkin Öğrenci Görüşleri” isimli bu çalışma ile, müzik eğitimi anabilim dallarında yaylı çalgı eğitimi alan öğrencilerin eğitim hayatları süresince çalgı edinimi ve kullanımı konularında karşılaştığı güçlükleri ortaya koymak ve öğrencilerin bakış açısından tespit edilebilmesi ve bu zorlukların aşılabilmesi amacıyla çeşitli çözüm önerileri üretilebilmesi amaçlanmıştır. Problem durumunun gerçekçi tanımlanabilmesi ve anlaşılabilirliğinin artırılması amacıyla bu bölümde ses, müzik, müzik eğitimi, çalgı ve yaylı çalgıların tarihsel süreç içindeki gelişim durumları ve günümüzdeki form ve biçim özellikleriyle ilgili alan yazın bilgileri sunulmuştur.

1.12. Araştırmanın Problem Cümlesi

Araştırmanın problem cümlesi; “Öğrenci görüşlerine göre; müzik eğitimi anabilim dallarının, mevcut demirbaş envanterinde kayıtlı bulunan yaylı çalgıların nicelik, nitelik bakımından yeterlilik ve bakım onarım durumları nasıldır?” biçiminde oluşturulmuştur.

1.2. Alt Problemler

1.2.1. Anketi Cevaplayan Öğrencilerin Demografik Yapı Özellikleri Nasıldır?

1. Öğrenciler hangi üniversitelerde öğrenim görmektedirler?
2. Öğrenciler kaç yıldan bu yana yaylı çalgı öğrenimi görmektedirler?
3. Öğrenciler lisans eğitiminin hangi düzeyinde öğrenim görmektedirler?

1.2.2. Çalgıların Nitelik-Nicelik Durumları Nasıldır?

1. Müzik eğitimi anabilim dallarında bulunan yaylı çalgıların nitelik- nicelik bakımından yeterlilik durumları nelerdir?
2. Öğretim elemanları ile öğrencilere verilen yaylı çalgılar arasında nitelik ve nicelik olarak bulunan farklılıklar nelerdir? 6

1.2.3. Çalgıların Bakım- Onarım Durumları Nasıldır?

1. Yaylı çalgılarda oluşan sorunlar ile ilgili öğrencilerin çözüm yolları nelerdir?
2. Müzik eğitimi anabilim dallarında bulunan yaylı çalgıların marka ve sayı durumlarına ilişkin öğrenci görüşleri nelerdir?
3. Müzik eğitimi anabilim dallarında bulunan yaylı çalgıların sayı bakımından yeterlilik durumlarına ilişkin öğrenci görüşleri nelerdir?
4. Müzik eğitimi anabilim dallarında bulunan yaylı çalgılara bakım gerekmede ve düzenli yapılmakta mıdır?

1.2.4. Çalgı Kullanımına Yönelik Öğrencilerin Çalışma Süreçleri Nasıldır?

1. Öğrenciler çalgılarının bakımına gerekli özeni göstermekte midir?
2. Öğrencilerin çalışma odalarının yeterliliği ile ilgili görüşleri nelerdir?
3. Öğrencilerin yaylı çalgılarını kullandıkları dersler ile ilgili görüşleri nelerdir?
4. Öğrencilerin yaylı çalgı çalışmalarına ayırdıkları süre ile ilgili görüşleri nelerdir?

1.3. Araştırmanın Amacı

Araştırmanın amacı, Müzik eğitimi anabilim dallarında bulunan yaylı çalgıların sayı ve nitelik bakımından yeterlilik durumuna ilişkin öğrenci görüşlerini ortaya koymaktır.

1.4. Araştırmanın Önemi

Bu araştırma;

- 1) Müzik Eğitimi Anabilim Dallarında bulunan yaylı çalgıların yeterlilik ve sayı durumlarını tespit etmesi bakımından,
- 2) Ortaya çıkan duruma ilişkin öğrenci görüşlerini belirlemek bakımından,

- 3) Müzik eğitiminde teknik altyapının (çalgı ve benzeri donanımlar) kaliteli ve işlevsel olması durumunun, yaylı çalgı üretim tekniği ve yöntemlerinin, optimum müziksel davranış oluşturma ve müzik eğitiminde motivasyonun artırılması bakımından önemli olduğu görülmektedir.

1.5. Varsayımlar

- 1) Araştırma yaylı çalgıların eğitiminde işlevsel olarak kullanılması bakımından katkı sağlayacağı,
- 2) Araştırmanın yöntemlerinin konu ve amaca uygun olduğu,
- 3) Araştırma süresince toplanan ve toplanan kaynakların çalışma için yeterli ve uygun olduğu,
- 4) Araştırmada kullanılan yöntem ve tekniklerin, bu araştırma için geçerli ve güvenilir olduğu,
- 5) Araştırmada veri toplama amacıyla uygulanacak anketlere verilen cevapların gerçeği yansıtacağı varsayılmıştır.

1.6. Sınırlıklar

Araştırma;

- 1) Türkiye'deki A. İ. B., G.Ü., U.Ü., K.T.Ü., M.Ü. olmak üzere beş Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Müzik Eğitimi A.B.D. ile,
- 2) Araştırmada görüşü alınan 94 öğrenci ile,
- 3) Yaylı çalgıların nitelik ve nicelik bakımından yeterlilik durumuna ilişkin öğrenci görüşleri ile,
- 4) Yüksek Lisans tez dönemi için ayrılmış süre ile sınırlıdır.

1.7. Tanımlar

Regülasyon: Ayarlama, düzeleme (TDK, 1983).

Kinetik: Hareketle ilgili, hareket sebebiyle oluşan. (TDK, 1983)

Akort: Bir çalgıda doğru ses vermesi için yapılan ayar, düzen. (TDK, 1983)

Perde: Bu ses derecelerini sağlamak için çalgılarda bulunup parmaklarla basılan yer. (TDK, 1983)

1.8. İlgili Araştırmalar

Yaylı çalgı derslerinin eğitimleri sürecinde karşılaşılan nitelik ve nicelik durumlarına ilişkin sorunlar ve çözüm önerileri birçok araştırmacı tarafından, farklı yönleriyle incelenmiştir. Bu alanla ilgili yapılmış bilimsel çalışmalar aşağıda özetlenmiştir.

İmik. Ü & Haşhaş, tarafından yayınlanan “Çalgı Kalitesinin Performans Ve Başarıya Etkilerine Yönelik Görüşler “Bağlama Örneği” adlı makalede, bağlama enstrümanı örneğinden yola çıkılmış, çalgı kalitesinin performans ve başarıya olan etkilerini ortaya koymak amaçlanmıştır. Araştırma ayrıca; çalgı kalitesinin performans ve başarıya etkilerini ortaya koymayı amaçlaması ve bu yolla çalgı eğitimine ve çalgı performans uygulamalarına yönelik bakış açısına olumlu yönde katkı sağlamayı hedeflemiştir. Araştırma nitel olup, Survey modelinde ve anket uygulaması yapılmıştır. Kaliteli bir bağlama ile, parmak baskılarının rahatlığı, tını, netlik ve gürlükleri, mızrap vuruşları, tekniklerin uygulama kolaylığı, akort kalitesi gibi hususlarda kolaylık sağlayacağı, ses kalitesi artışı ve icra kalitesi gibi unsurların istenilen düzeye gelebileceği sonucuna varılmıştır.

Özay (2013) tarafından hazırlanan, “Müzik Öğretmeni Yetiştirme Sürecinde Çalgı Eğitiminin Sorunları” adlı doktora tezinde, Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Eğitimi Anabilim Dalı’nda uygulanan çalgı eğitiminin, fiziki durum, öğretim programı, öğretim elemanı ve öğrenci boyutlarındaki sorunlarına ilişkin öğretim elemanı ve öğrenci görüşleri arasında fark ve benzerlikleri saptamak ve bu görüşler doğrultusunda çözüm önerileri getirmek amaçlanmıştır. Araştırmaya anabilim dalında görevli 38 öğretim elemanı ve 164 öğrenci katılmıştır. Öğretim elemanları ile öğrencilerin bireysel olarak yapılan çalgı ve piyano derslerinin uygulamadaki sorunları ifadelerine dönüştürülmüştür. Veri toplamak amacıyla anket formu kullanılmıştır. Araştırma

sonucuna göre “Fiziki Durum” yönünden en önemli sorunların mesai saati dışında ve hafta sonu tatillerinde okulda çalışma olanağının azlığı, çalışma odalarının ses yalıtımı ve ısı ayarlaması, derslerde eşlikli çalışmalar yapma olanaksızlığı ve çalgı bakım onarım yönünden yaşanan eksiklikler vurgulanmıştır. “Program” yönünden en önemli sorunlar olarak haftalık ders sürelerinin yetersizliği, dersin kodunun, adının çalgı türleri ve öğrencilerin seviyesi bakımından ayırt edici olmaması, dersin kredisinin gerektirdiği çalışma için yetersiz olması, sınavların uygulanış biçimi ve içerikleri olduğu belirtilmiştir. “Öğrenci” yönünden en önemli sorunların ise, planlı ve programlı çalışma yapmamaları, dersin gereklerinin yerine getirilmemesi ve tatil dönemlerinde çalışmaların aksatılması olarak sunulmuştur. “Öğretim Elemanı” ile ilgili sorunların ise, öğrenci çalışmalarının denetlenmesindeki eksiklik, derse zamanında başlanmaması ve dersi zamanında bitirememesi, ders zamanının verimli kullanılamaması ortaya çıkardığı durumlar saptanmaya çalışılmıştır.

Kurtçu (2012) tarafından hazırlanan, “Güzel Sanatlar Fakülteleri Müzik Bölümü Müfredatlarında Bulunan Keman Eğitimi Derslerinde Yaşanan Sorunların Öğrenci Ve Öğretmen Görüşleri Doğrultusunda İncelenmesi” adlı yüksek lisans çalışmasında Türkiye’de Güzel Sanatlar Fakülteleri Müzik Bölümlerinde Keman Eğitimi Alan Öğrencilerin Yaşadıkları Sorunların Öğrenci ve Öğretim Elemanı Görüşlerine Göre İncelenmesi’ ne yönelik yapılan araştırmada, keman öğrencilerinin kazanımları, eksiklikleri ve keman eğitimi sürecini olumsuz yönde etkileyebilecek fiziksel ve çevresel faktörler tespit edilmeye çalışılarak iyileştirici çözüm önerileri geliştirilmesi amaçlanmıştır. Araştırmanın amacı doğrultusunda, öğrenci ve öğretmenlere iki farklı anket uygulanmıştır. Keman eğitimi sürecinin etkili ve verimli bir şekilde sürdürülebilmesi, istenilen hedeflere ulaşılabilmesi bakımından, fiziksel, çevresel ve psikolojik etmenlerin öğrencileri olumsuz yönde etkilememesi için, sorunların zamanında tespit edilmesi ve mevcut durumların iyileştirilmesi yönünde çözüm önerileri saptanmaya çalışılmıştır.

Erdinç (2011) “Güzel Sanatlar ve Spor Liselerinde Keman Eğitimindeki Başarıyı Etkileyen Faktörlerin İncelenmesi” adlı yüksek lisans çalışmasında GSSL Müzik Bölümlerindeki keman eğitiminde başarıyı etkileyen faktörler olarak öğrenci, öğretmen, program, çevre-ortam, araç-gereç, ve bina, tesis gibi kavramlar üzerinde veriler elde edilmesi amaçlanmıştır. Türkiye genelinde 21 Güzel Sanatlar ve Spor Lisesinde eğitim öğretim faaliyetlerini sürdüren 55 öğretmen ve 399 öğrencinin bildirdikleri görüşler göz önüne alınarak hazırlanan araştırmada edinilen bulgu ve sonuçlarla, söz konusu orta öğretim

kurumlarında keman eğitimindeki başarı seviyesini artırmanın yolları saptanmaya çalışılmıştır. Öğrencilerin keman eğitimi sürecinde her alanda olduğu gibi, eğitim sürecinin değişkenlerinin başarıyı etkilediği tespit edilmiştir. Derslerin bire bir öğretmenlerle yapılıyor olmasından dolayı, öğretmen faktörünün önemli biçimde arttığı işaret edilmiştir. Öğrencilerin başarı düzeyleri ile ilgili olarak; içinde bulunduğu okulda olmaktan memnuniyeti, öğretmenleri ile ilgili memnuniyet durumları, uygulan programlarla ilgili memnuniyet durumları, çevre ve ortam faktörlerinin iyileştirilmesi, araç-gereç, tesis, bina, öğrencilerin evde ya da yurttta kalması gibi faktörlerinin söz konusu başarıyı etkileme durumuna ilişkin çalışmalar yapılmıştır. Ayrıca yukarıda sıralanan parametrelerin birbirleri ile çaprazlanıp, farklı bulgular elde etmeye yönelik çalışmalar yapılmıştır.

Karanis (2006) tarafından hazırlanan “Eğitim Fakülteleri Müzik Eğitimi Anabilim Dallarında Bulunan Piyanoların Sayı ve Nitelik Bakımından Yeterlilik Durumuna İlişkin Öğrenci Görüşleri” adlı yüksek lisans çalışmasında, eğitim fakülteleri müzik eğitimi anabilim dallarında bulunan piyanoların sayı ve nitelik bakımından yeterlilik durumuna ilişkin öğrenci görüşlerini ortaya koymak amaçlanmıştır. Araştırma dört üniversitede öğrenim gören Müzik Eğitimi Bölümü öğrencilerine uygulanmış olup, söz konusu piyanoların yeterlilik durumu hakkında öğretim elemanlarıyla görüşme yapılmış ve veriler elde edilmiştir. Araştırmanın sonucunda öğrencilerin piyanoların kalitesinden memnun olmadığı, piyanoların çoğunun bakım ve onarım görmesi gerektiği, piyanoların markalarının kalite durumlarıyla doğrudan ilgili olduğu, piyanoların ve çalışma odalarının yeterli olmadığı, öğrencilere bakım onarım ve akort dersi verilmesi gerektiği, okullardaki piyanolar ile ilgili oluşan sorunların çözümü için bir teknik ekip olması gerektiği sonuçlarına varıldığı ortaya konularak, konuyla ilgili çözüm önerileri sunulmuştur.

Kaya (2006) tarafından hazırlanan “Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Eğitimi Ana Bilim Dalı Yaylı Çalgılar Öğrencilerinin Çalgılarına Yönelik Tutumlarının Çeşitli Değişkenlerle İncelenmesi” adlı yüksek lisans çalışmasında, enstrümanı yaylı çalgılar olan öğrencilerin, bireysel çalgı tutumları irdelenerek, çeşitli değişkenlere göre farkları, bilimsel verilerle ortaya konulması amaçlanmıştır. Öğrencilerin çalgı tutum düzeyleri, yaşları, cinsiyetleri, mezun oldukları orta öğretim kurumları, çalışma süreleri, hangi yaylı çalgıyı çaldıkları, lisans eğitim kademesi ve yaylı çalgı öğrenimine başlama yaşları ile ilgili alt problem cümlelerine cevaplar aranmıştır. Öğrencilerin farkında olmadan çalgısına yönelik oluşturduğu olumsuz tutumların, söz konusu durumla ilgili başarısını ve performanslarını ne şekilde etkilediğini ortaya çıkarmak bakımından önemli olduğu belirtilmiştir. İlgili

araştırma Marmara Üniversitesi Güzel Sanatlar Eēitimi Bölümü Müzik Eēitimi Ana Bilim Dalı ile sınırlandırılmış ve betimsel nitelikte genel tarama metodu kullanılmıştır. Sınıf deēiřkenine göre anlamlı bir sonuca varılmadıēı, yıl uzatan ērencilerin çalgı motivasyonun diēer tüm ērencilere oranla düşük olduēu, ērencilerin genel tutum puanlarına göre en anlamlı farklılıkların ikinci sınıf ērencilerinde olduēu, çalgı deēiřkeninin ērencilerin çalgılarına göre anlamlı bir farklılık gsterdiēi, çalgı çalışma süreleri iki saat ve fazlası olan ērencilerde tutumun pozitif yönde arttıēı, başlama yaşı deēiřkenine göre de çalgı eēitimine 10 ve daha küçük yaşlarda başlayan ērencilerin istek düzeylerinin, daha geç yaşta başlayanlara oranla daha yüksek olduēu sonuçlarına varılmıştır.

BÖLÜM II

YÖNTEM

2.1. Araştırmanın Modeli

Araştırma, durum tespitine dayalı betimsel bir çalışma olup; genel tarama modelinde gerçekleştirilmiştir.

2.2. Evren ve Örneklem

Araştırmanın evrenini Türkiye’deki Müzik Eğitimi Anabilim Dallarında yaylı çalgı eğitimi gören tüm öğrenciler oluşturmaktadır.

Araştırmanın örneklemi ise; Türkiye’nin farklı bölgelerden seçilen beş Müzik Eğitimi Anabilim Dalı’nda yaylı çalgı eğitimi gören doksan dört öğrenci oluşturmaktadır.

2.3. Veri Toplama Araçları

Araştırmada; bir kısım veri ilgili literatürün taranması yoluyla, bir kısım veri ise araç olarak yaylı çalgıların yeterlilik durumuyla ilgili öğrenci görüşlerine yönelik uygulanan anket yoluyla elde edilmiştir.

2.4. Verilerin Çözümlemesi ve Yorumlanması

Araştırmada hedeflenen amaç ve belirlenen problemler doğrultusunda elde edilen veriler, frekans ve yüzde gibi temel istatistik yöntemleriyle analiz yapılarak değerlendirilmiştir.

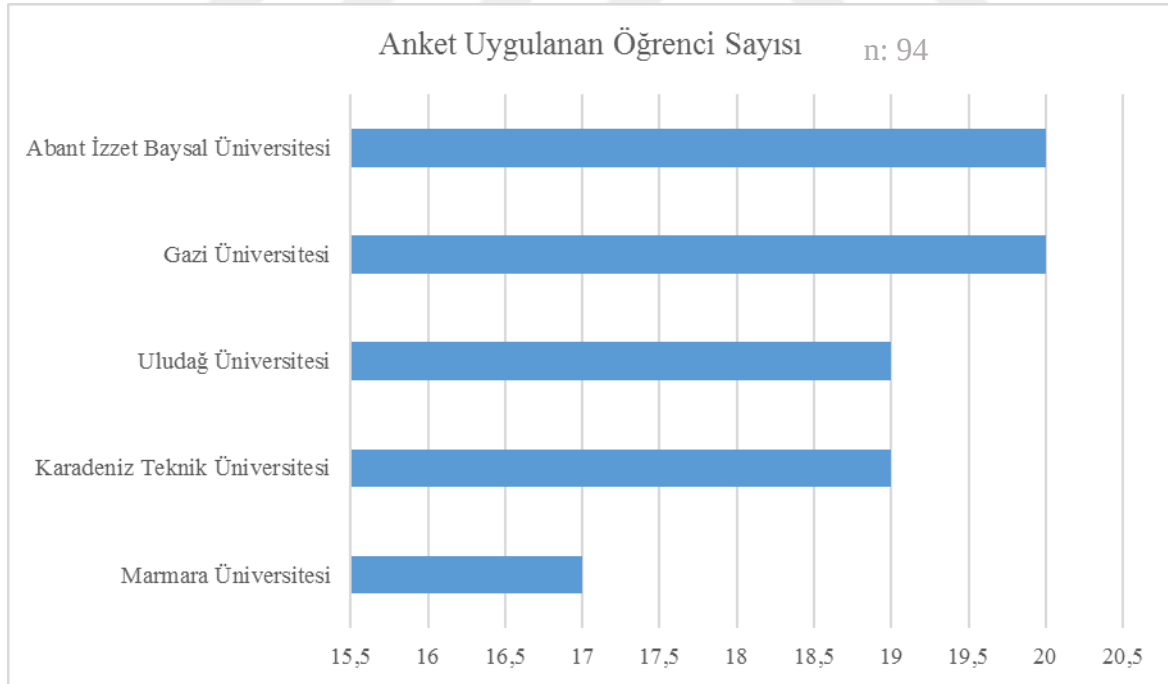
BÖLÜM III

BULGULAR VE YORUM

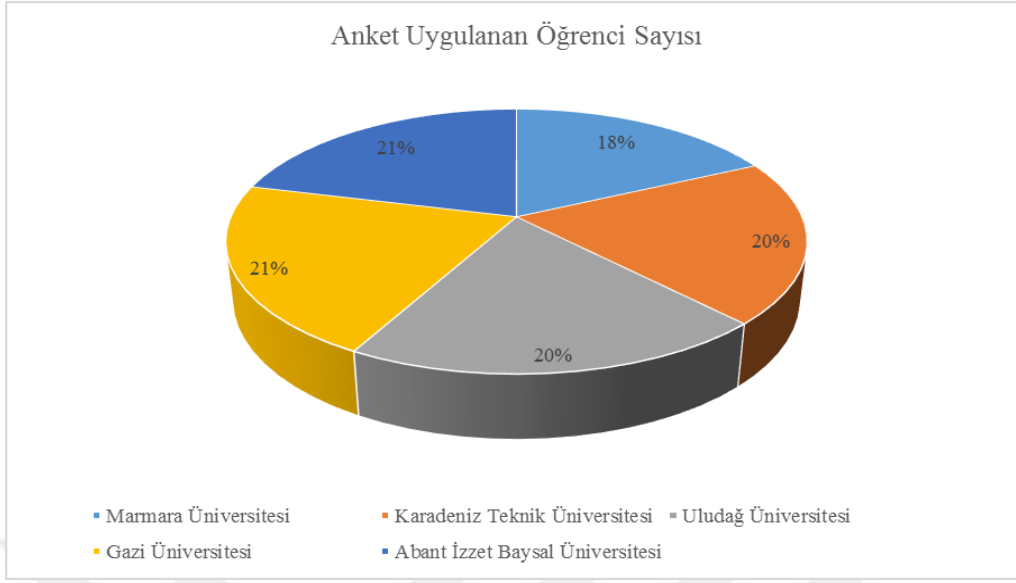
3.1. Anketi Cevaplayan Öğrencilerin Demografik Özelliklerine İlişkin Bulgu ve Yorumlar

Bu bölümde, öğrencilere uygulanan anketler sonucunda elde edilen bulgular ve bu bulguların sonuçlarının yorumlanması sunulacaktır.

Anketler, beş üniversitenin “Müzik Eğitimi Anabilim Dalı’nda müzik eğitimi alan, lisans 3. sınıf öğrencilerine uygulanmıştır.

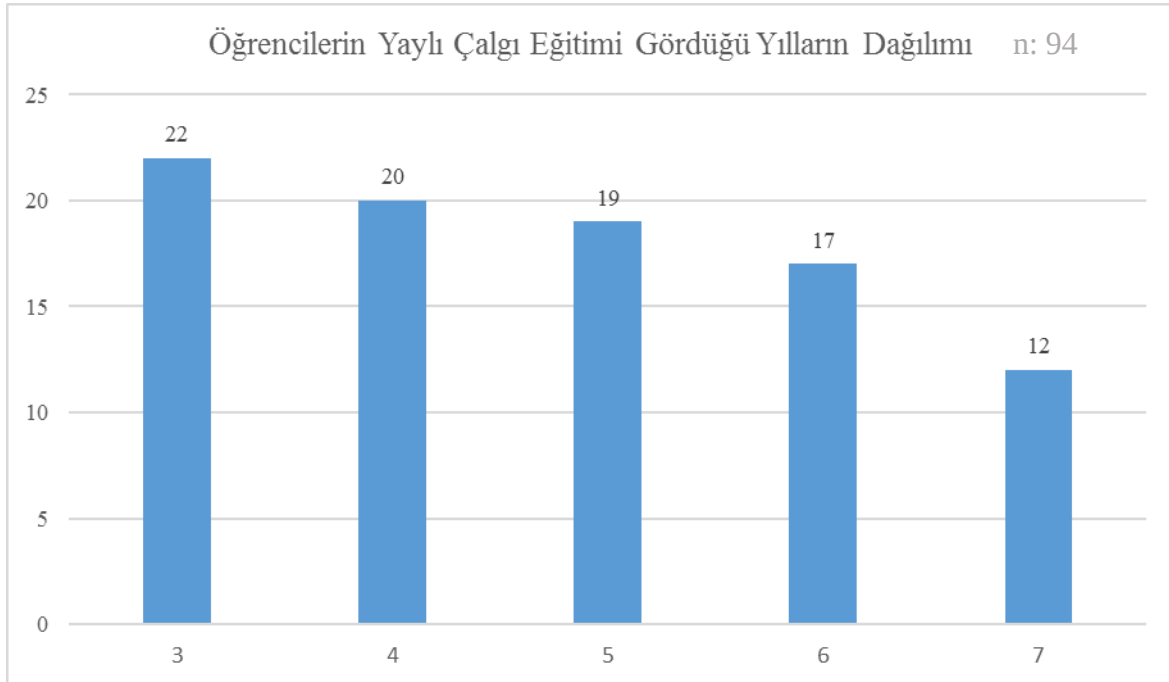

Şekil 10. Ankete katılan öğrencilerin sayısı, üniversiteleri ve frekans dağılımları.

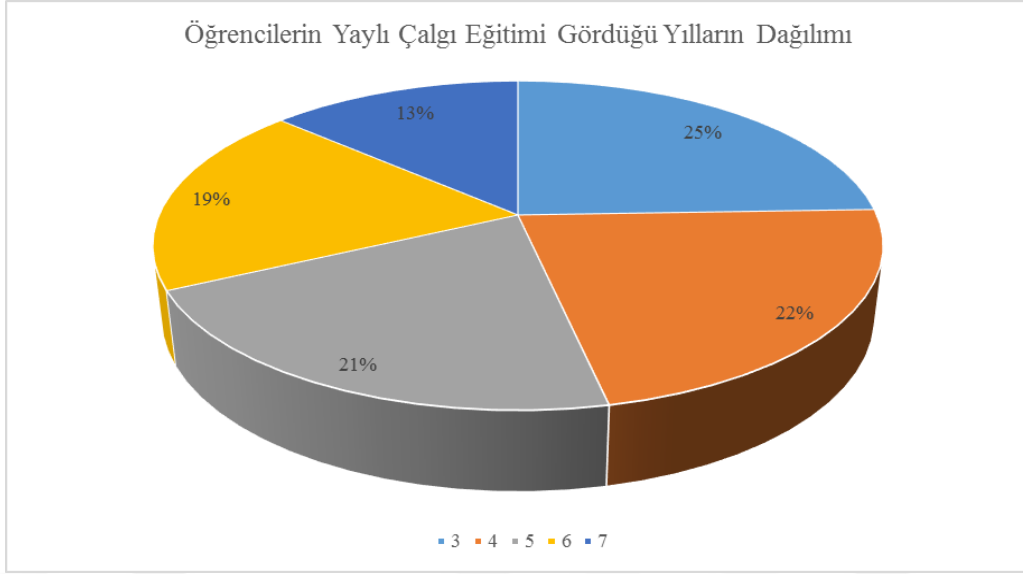

Şekil 11. Ankete katılan öğrencilerin sayısı, üniversitesi ve yüzde dağılımları.

Üstteki şekillerde belirtildiği üzere; anket uygulanan öğrencilerin %22'sini Gazi Üniversitesi M.E.A.B.D öğrencileri, %21'ini Abant İzzet Baysal Üniversitesi M.E.A.B.D öğrencileri, %20'sini Uludağ Üniversitesi M.E.A.B.D öğrencileri, %19'unu Karadeniz Teknik Üniversitesi M.E.A.B.D öğrencileri, %18'ini Marmara Üniversitesi M.E.A.B.D öğrencileri oluşturmuştur.

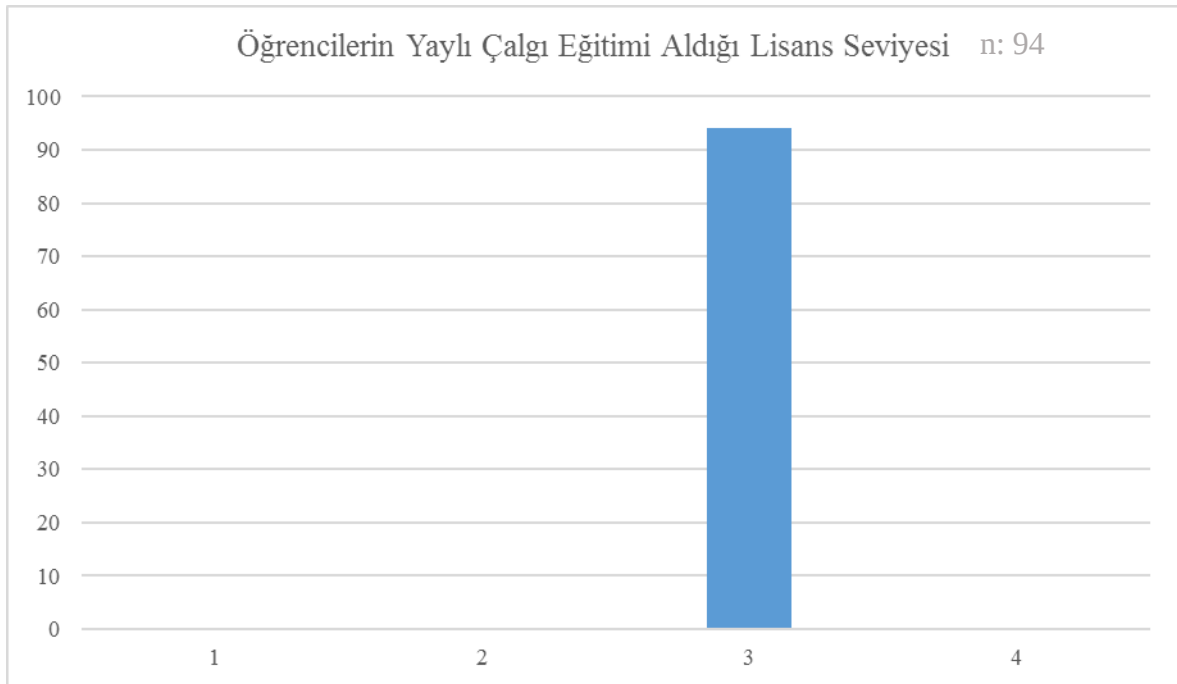

Şekil 11. Ankete katılan öğrencilerin yaylı çalgı öğrenim süresine ilişkin frekans dağılımı.

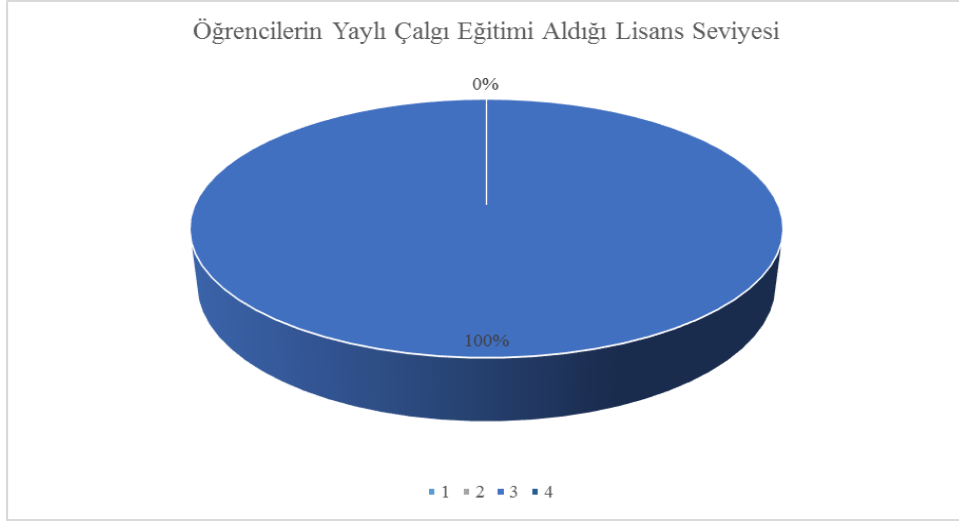

Şekil 56. Ankete katılan öğrencilerin yaylı çalgı öğrenim süresine ilişkin yüzde dağılımı.

Üstteki şekillerde belirtildiği üzere; anket uygulanan öğrencilerin %25'i 7 yıldır yaylı çalgı çalmaktadır, anket uygulanan öğrencilerin %22'si 6 yıldır yaylı çalgı çalmaktadır, anket uygulanan öğrencilerin %21'i 5 yıldır yaylı çalgı çalmaktadır, anket uygulanan öğrencilerin %19' u 4 yıldır yaylı çalgı çalmaktadır, anket uygulanan öğrencilerin %13' ü 3 yıldır yaylı çalgı çalmaktadır.

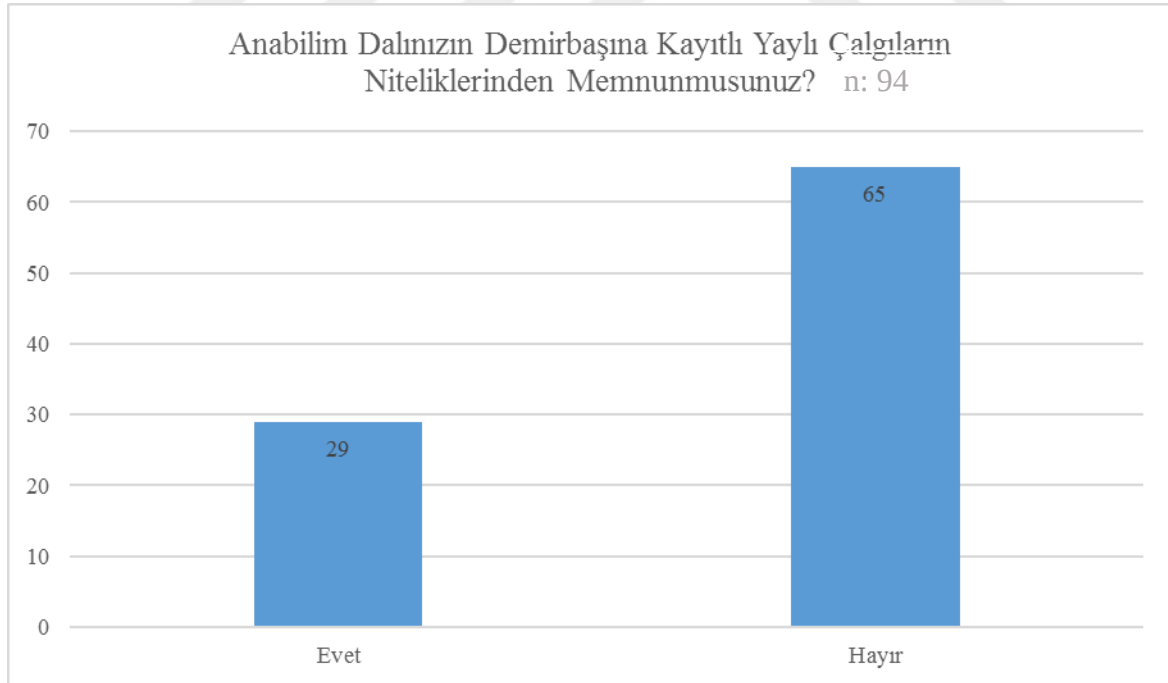
Şekil 57. Ankete katılan öğrencilerin sınıf düzeyine ilişkin frekans dağılımı.

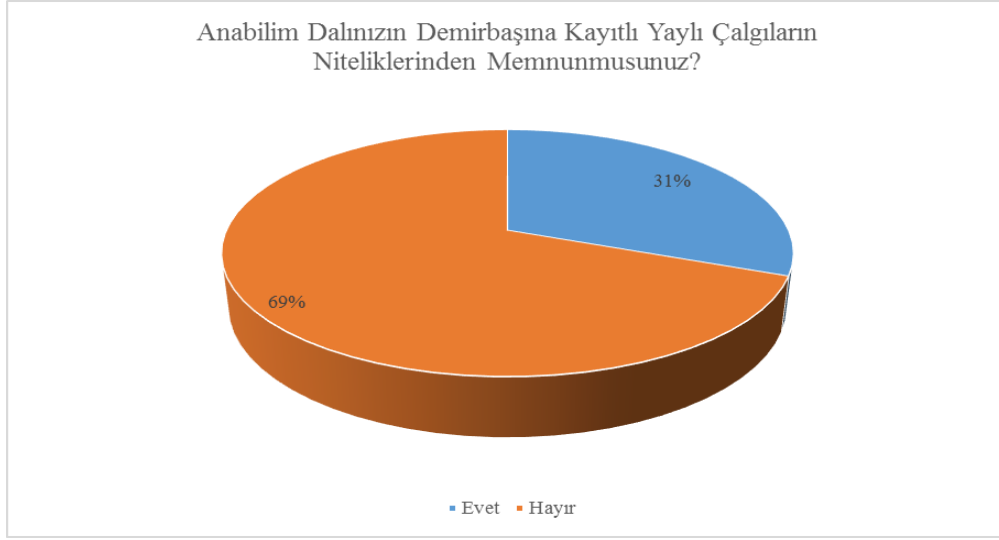
Şekil 13. Ankete katılan öğrencilerin sınıf düzeyine ilişkin yüzde dağılımı.

Üstteki şekillerde belirtildiği üzere; anket uygulanan öğrencilerin %100'ü Müzik Eğitimi Anabilim Dalları'nda öğrenim görmektedirler.

3.2. Çalgıların Nitelik-Nicelik Durumlarına İlişkin Bulgu ve Yorumlar

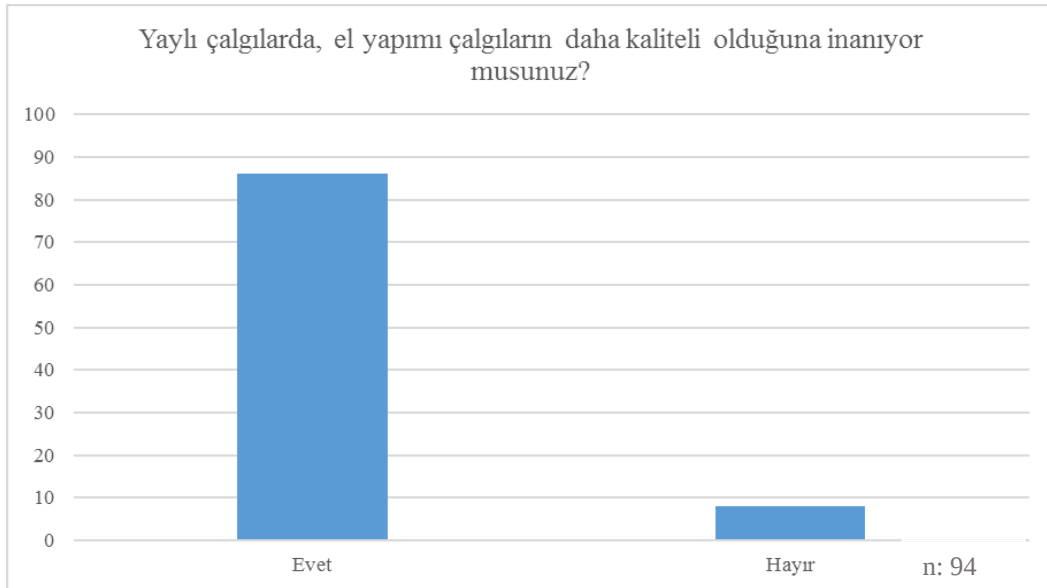

Şekil 58. Öğrencilerin yaylı çalgıların nitelikleriyle ilgili memnuniyet durumlarının frekans dağılımı.

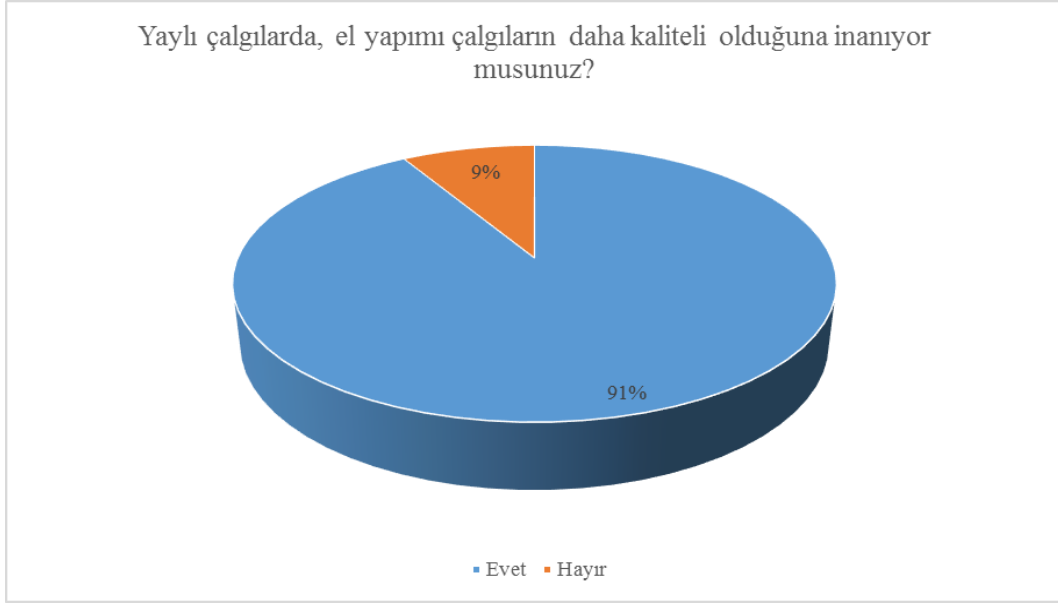

Şekil 16. Öğrencilerin yaylı çalgıların nitelikleriyle ilgili memnuniyet durumlarına ilişkin yüzde dağılımı.

Üstteki şekillerde belirtildiği üzere, öğrencilerin %69'u Müzik Eğitimi Anabilim Dallarının demirbaş envanterlerinde kayıtlı olan yaylı çalgıların niteliklerinden memnun olmadıklarını belirtmişlerdir, öğrencilerin %31'i Eğitim Fakülteleri Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümleri Müzik Eğitimi Anabilim Dallarının demirbaş envanterlerinde kayıtlı olan yaylı çalgıların niteliklerinden memnun olduklarını belirtmişlerdir. Veriler doğrultusunda öğrencilerin yaylı çalgıların nitelikleriyle ilgili kaygıları olduğu gözlemlenmektedir.

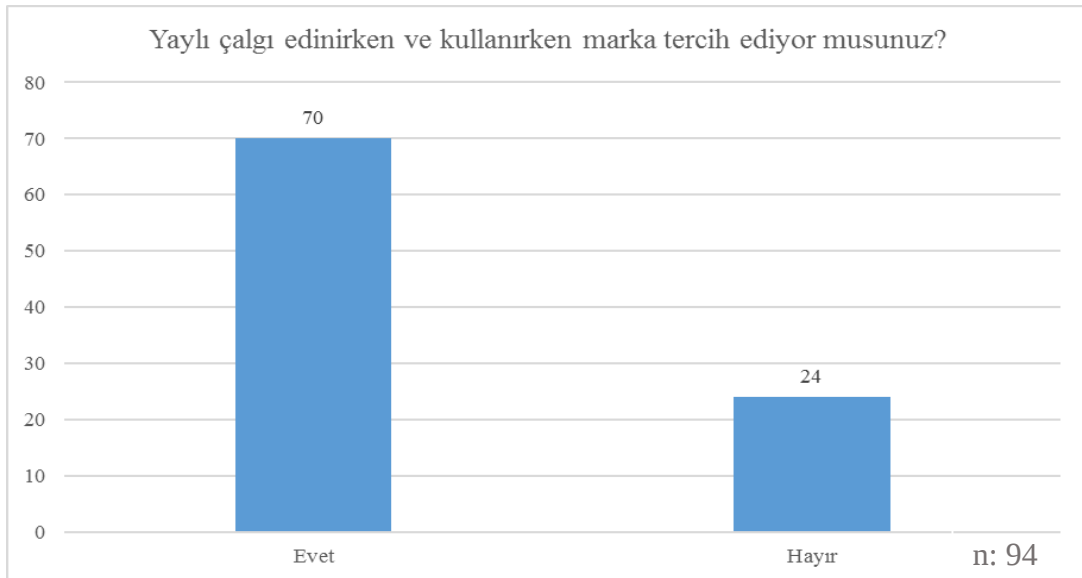

Şekil 59. Ankete katılan öğrencilerin yaylı çalgıların kalitesinde, el yapımı işçiliğin etkisine yönelik düşüncelerine ilişkin frekans dağılımı durumları.

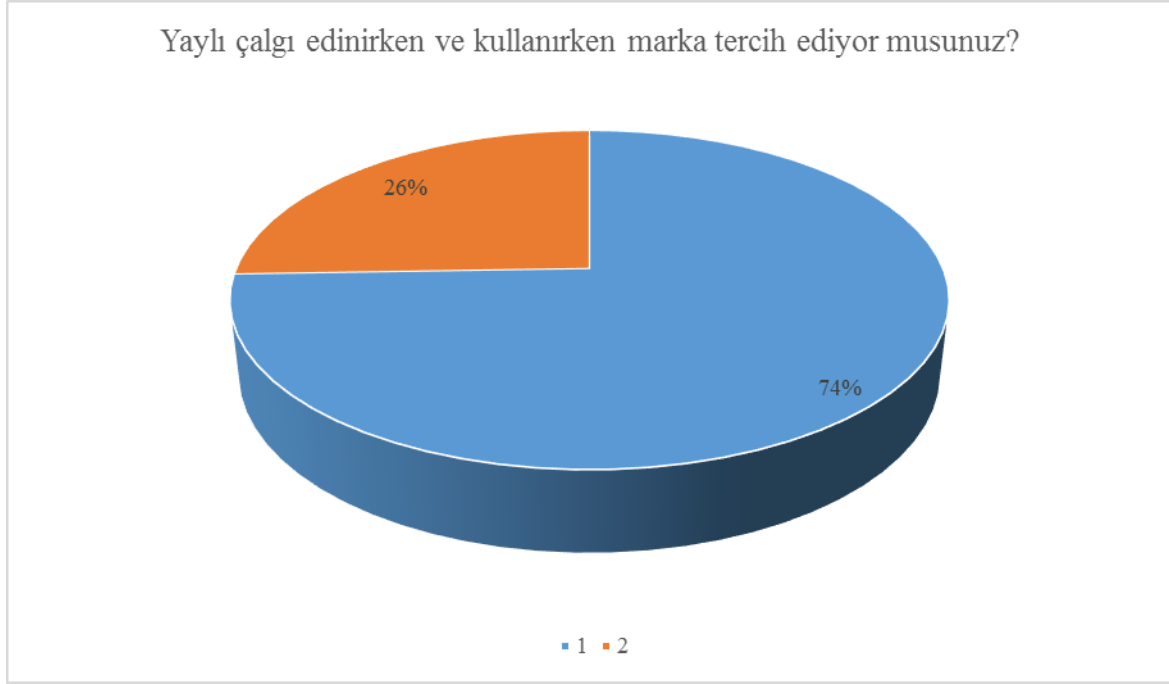

Şekil 17. Ankete katılan öğrencilerin yaylı çalgıların kalitesinde, el yapımı işçiliğin etkisine yönelik düşüncelerine ilişkin yüzde dağılımı durumları.

Üstteki şekillerde belirtildiği üzere, öğrencilerin %9'u yaylı çalgıların kalitesinde, el yapımı işçiliğin etkisine inanmadığını belirtmişlerdir. Öğrencilerin %91' i yaylı çalgıların kalitesinde, el yapımı işçiliğin etkisine inandığını belirtmişlerdir. Veriler doğrultusunda ankete katılan öğrencilerin yaylı çalgıların kalitesinin, el yapımı işçilikle orantılı olarak arttığı görüşünün baskın olduğu gözlemlenmektedir.

Şekil 19. Ankete katılan öğrencilerin yaylı çalgı edinirken ve kullanırken marka tercih etme durumlarına ilişkin frekans dağılımları.

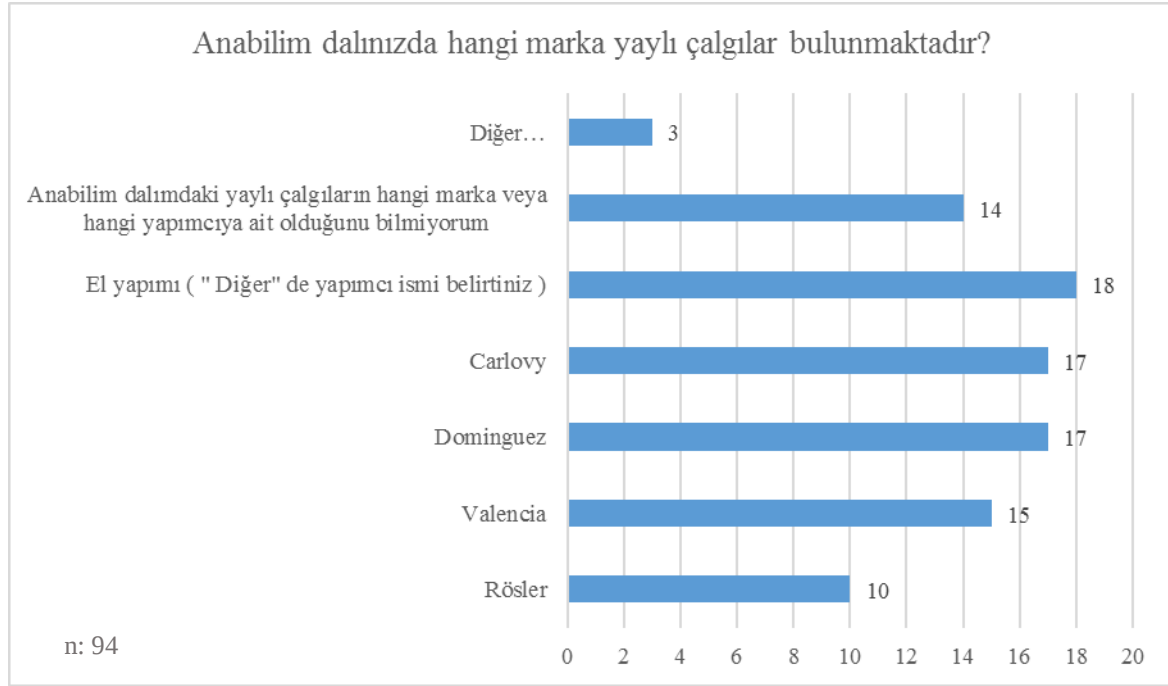

Şekil 60. Ankete katılan öğrencilerin yaylı çalgı edinirken ve kullanırken, marka tercih etme durumlarına ilişkin yüzde dağılım durumları.

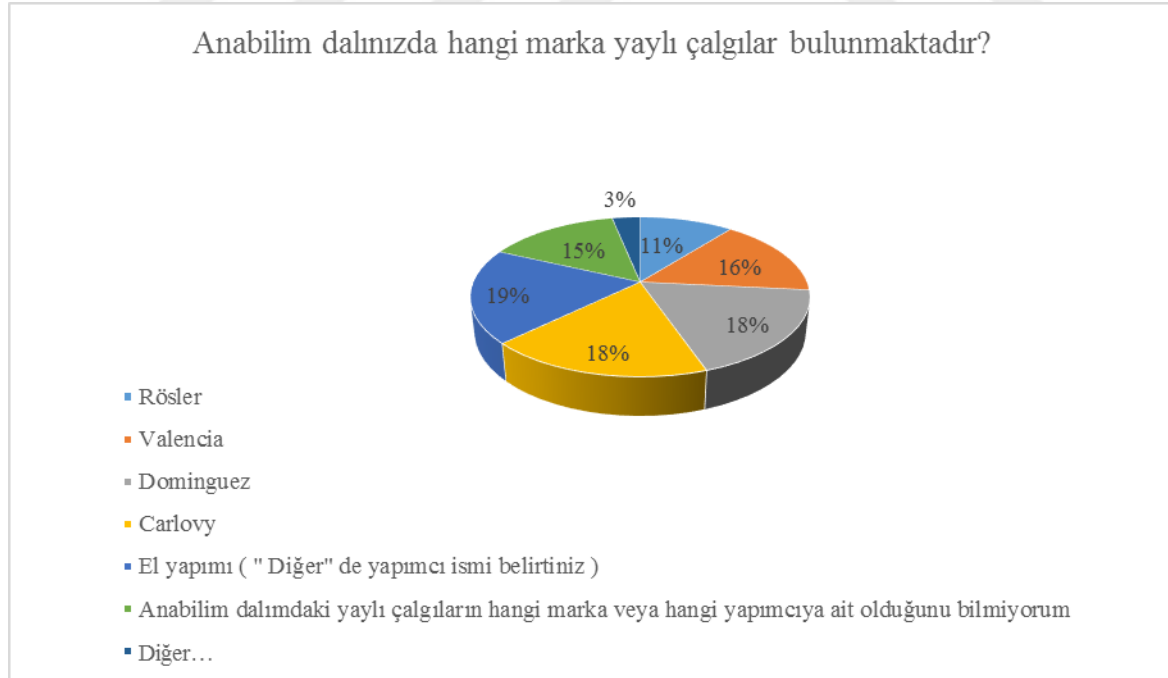
Üstteki şekillerde belirtildiği üzere, öğrencilerin %26'sı yaylı çalgı edinirken ve kullanırken marka tercih etmediklerini belirtmişlerdir. Öğrencilerin %74'ü yaylı çalgı edinirken ve kullanırken marka tercih ettiklerini belirtmişlerdir. Veriler doğrultusunda ankete katılan öğrencilerin $\frac{3}{4}$ 'ünde yaylı çalgıların yapısal unsurlarının ve ses kalitesinin, marka ile orantılı olarak arttığı görüşünün baskın olduğu düşünülmektedir.

Tüketicilerin satın alma davranışını ürün ve hizmetlerin markasına yükledikleri çeşitli anlamlar doğrultusunda gerçekleştirdikleri görülmektedir. Tüketicinin içinde bulunduğu yaşam döneminde sahip olduğu demografik, psikolojik ve sosyolojik faktörlerin etkisiyle satın alma karar süreci ve marka tercihleri farklı şekillerde etkilenmektedir. Her bir faktör tüketici üzerinde bir etki yaratmakta ve marka tercihinin gelişimine katkıda bulunmaktadır. (Aktuğlu, Temel, 2006, s. 45).

3.3. Çalgıların Bakım ve Onarım Durumlarına İlişkin Bulgu ve Yorumlar

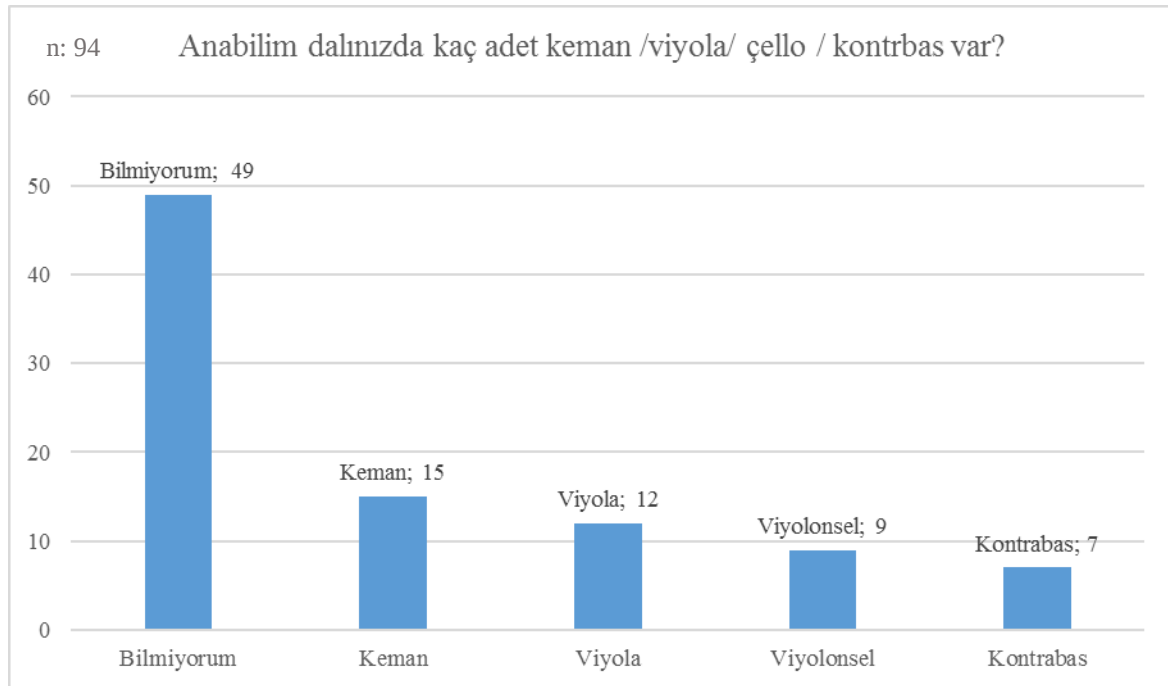

Şekil 22. Ankete katılan öğrencilerin anabilim dallarında bulunan yaylı çalgıları markası hakkındaki bilgi durumlarına ilişkin frekans dağılımları.

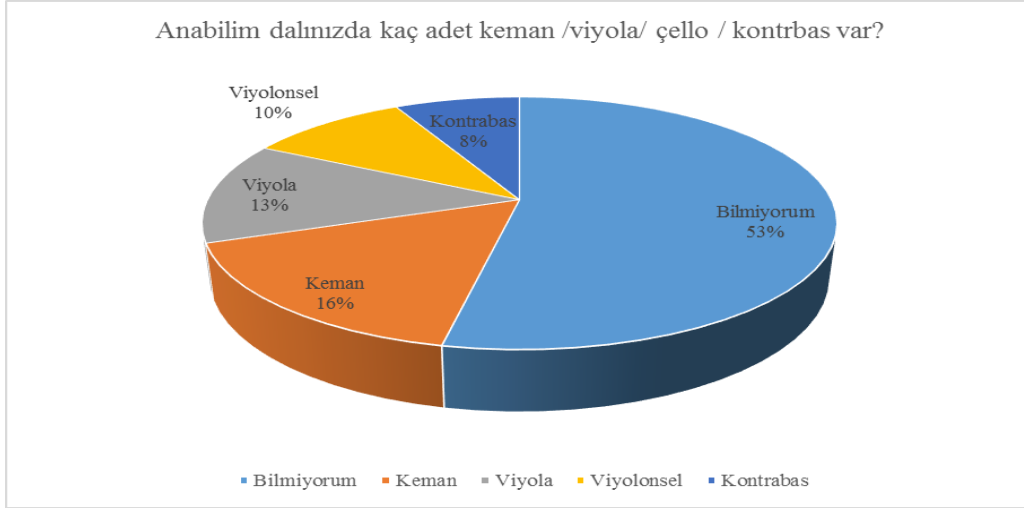

Şekil 23. Ankete katılan öğrencilerin anabilim dallarında bulunan yaylı çalgıların markaları hakkındaki bilgi durumlarına ilişkin yüzde dağılımları.

Üstteki şekillerde belirtildiği üzere, öğrencilerin %3'ü “Diğer” seçeneğini işaretlemişlerdir ancak isim ya da marka belirtmemişlerdir. Öğrencilerin %11'i “Rösler” marka yaylı çalgı olduğunu belirtmişlerdir. Öğrencilerin %16'sı “Valencia” marka yaylı çalgı olduğunu belirtmişlerdir. Öğrencilerin %18'i “Dominguez” marka yaylı çalgı olduğunu belirtmişlerdir. Öğrencilerin %18'i “Carlovy” marka yaylı çalgı olduğunu belirtmişlerdir. Öğrencilerin %15'i Anabilim dalındaki yaylı çalgıların hangi marka veya hangi yapımcıya ait olduğunu bilmediklerini belirtmişlerdir.

Şekil 61. Ankete katılan öğrencilerin anabilim dallarında kaç adet keman, viyola, viyolonsel, kontrbas olduğuna dair görüşlerine yönelik frekans dağılımları.

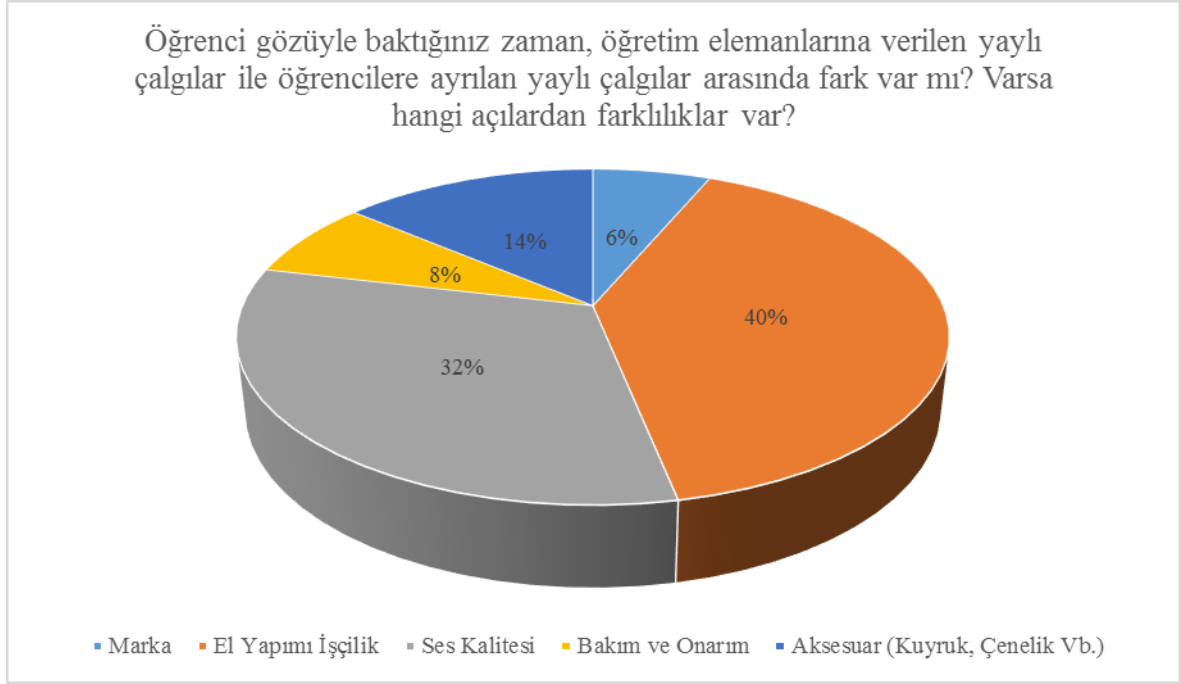

Şekil 25. Ankete katılan öğrencilerin anabilim dallarında kaç adet keman, viyola, viyolonsel, kontrbas olduğuna dair görüşlerine yönelik yüzde dağılımı.

Üstteki şekillerde belirtildiği üzere, öğrencilerin %8'i anabilim dallarında sekiz kontrbas olduğunu, öğrencilerin %10'u anabilim dallarında 9 viyolonsel olduğunu, öğrencilerin %13'ü 12 viyola olduğunu, öğrencilerin %16'sı anabilim dallarında 15 keman olduğunu, öğrencilerin %53'ü anabilim dallarında kaç adet yaylı çalgı olduğunu bilmediklerini belirtmişlerdir.

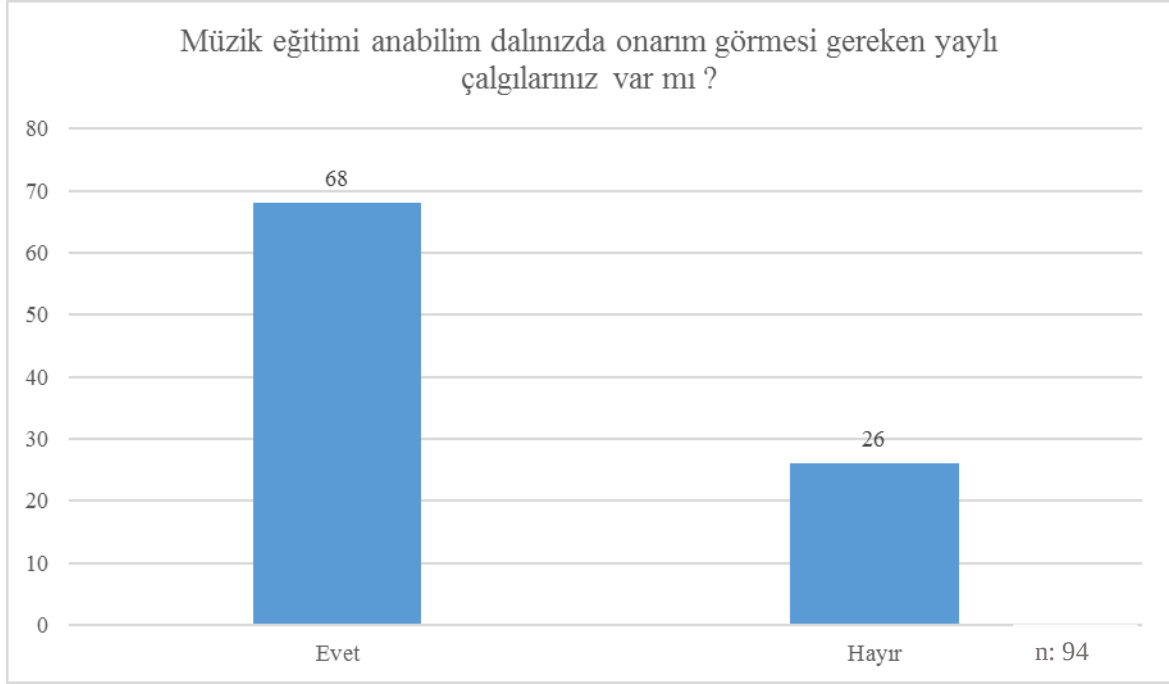

Şekil 26. Ankete katılan öğrencilere göre, öğretim elemanlarına verilen yaylı çalgılar ile öğrencilere ayrılan yaylı çalgılar arasındaki farklılıklara ilişkin frekans dağılımı.

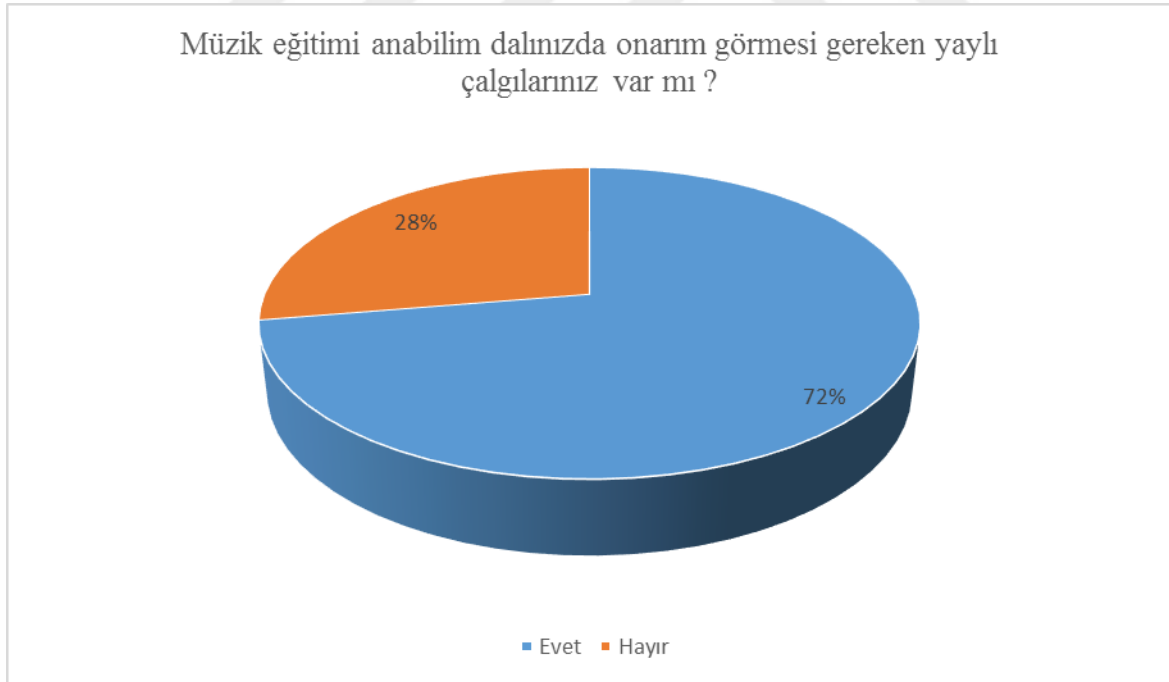

Şekil 27. Ankete katılan öğrencilere göre, öğretim elemanlarına verilen yaylı çalgılar ile öğrencilere verilen yaylı çalgılar arasındaki farklılıklara ilişkin yüzde dağılımı.

Üstteki şekillerde belirtildiği üzere, öğrencilerin %6'sı öğretim elemanlarına verilen yaylı çalgılar ile öğrencilere ayrılan yaylı çalgılar arasında marka bakımından fark olduğunu, öğrencilerin %8'i öğretim elemanlarına verilen yaylı çalgılar ile öğrencilere ayrılan yaylı çalgılar arasında bakım ve onarım görme bakımından fark olduğunu, öğrencilerin %14'ü öğretim elemanlarına verilen yaylı çalgılar ile öğrencilere ayrılan yaylı çalgılar arasında aksesuar, kuyruk, çenelik, akort burguları, tuşe, kuyruk bağı, kuyruk düğmesi gibi aksesuarların kalite ve işçiliği bakımından fark olduğunu, öğrencilerin %32'si öğretim elemanlarına verilen yaylı çalgılar ile öğrencilere ayrılan yaylı çalgılar arasında ses kalitesi bakımından fark olduğunu, öğrencilerin %40'ı öğretim elemanlarına verilen yaylı çalgılar ile öğrencilere ayrılan yaylı çalgılar arasında el yapımı işçilik bakımından fark olduğunu belirtmişlerdir.

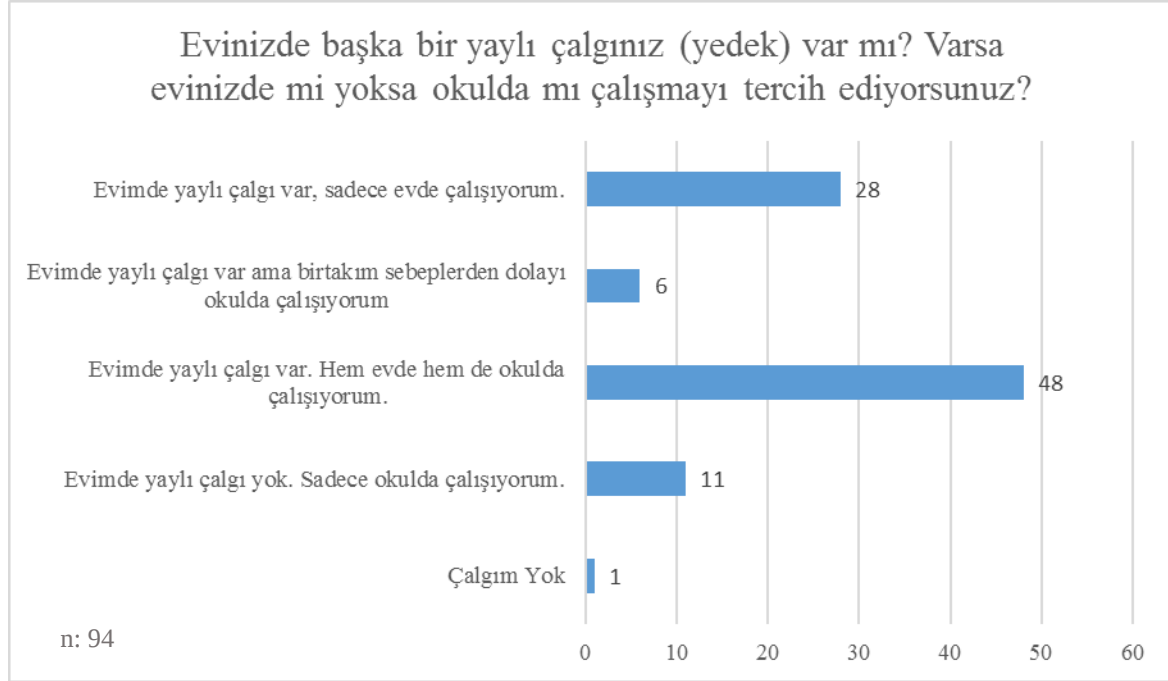
Şekil 28. Ankete katılan öğrencilerin anabilim dallarında onarım görmesi gereken yaylı çalgıların durumlarına ilişkin görüşlerine yönelik frekans dağılımı.

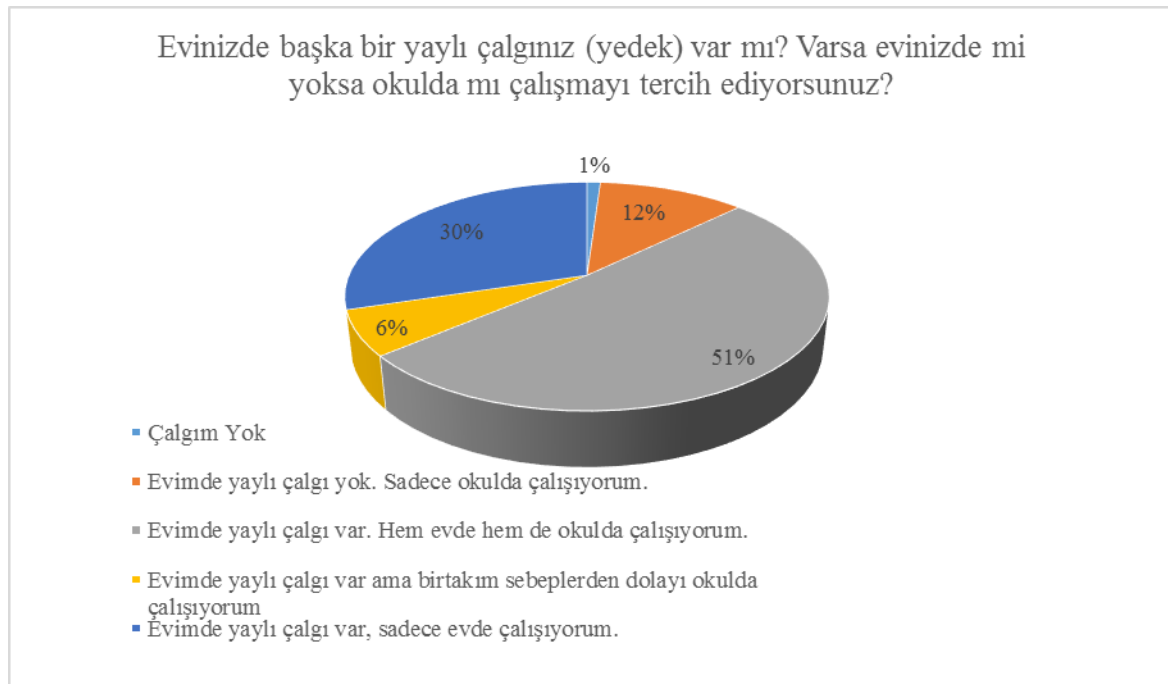
Şekil 29. Ankete katılan öğrencilerin anabilim dallarında onarım görmesi gereken yaylı çalgıların durumuna ilişkin görüşlerine yönelik yüzde dağılımı.

Üstteki şekillerde belirtildiği üzere, öğrencilerin %28'i anabilim dallarında onarım görmesi gereken yaylı çalgıların varlığı hakkında bilgi sahibi olmadıklarını belirtmişlerdir.

Öğrencilerin %72'si anabilim dallarında onarım görmesi gereken yaylı çalgılar olduğunu belirtmişlerdir.

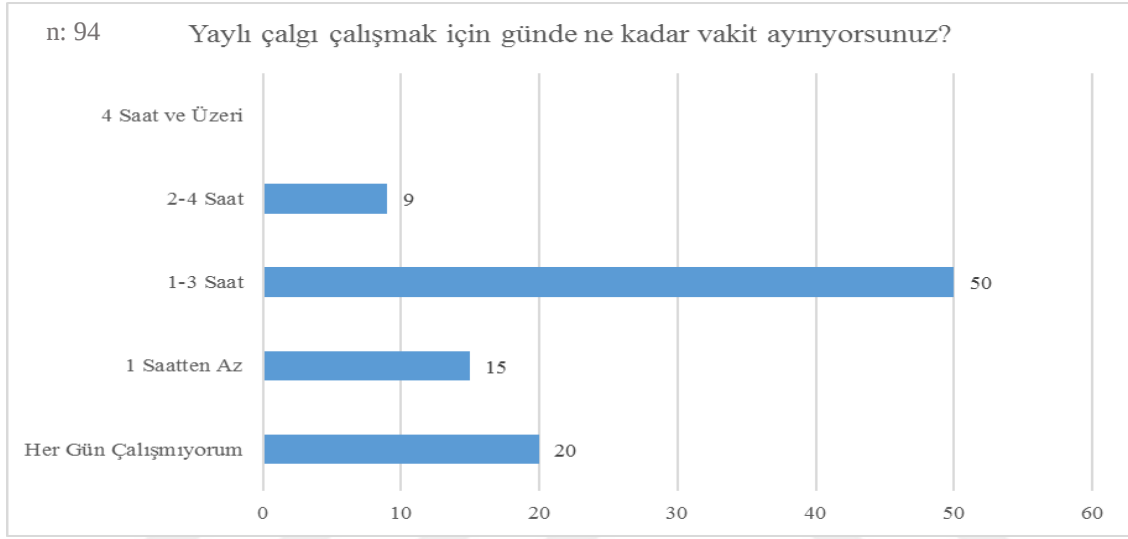

Şekil 30. Ankete katılan öğrencilerin evlerindeki yedek yaylı çalgı olma durumuna ve çalışma mekanına ilişkin görüşlerine yönelik frekans dağılımı.

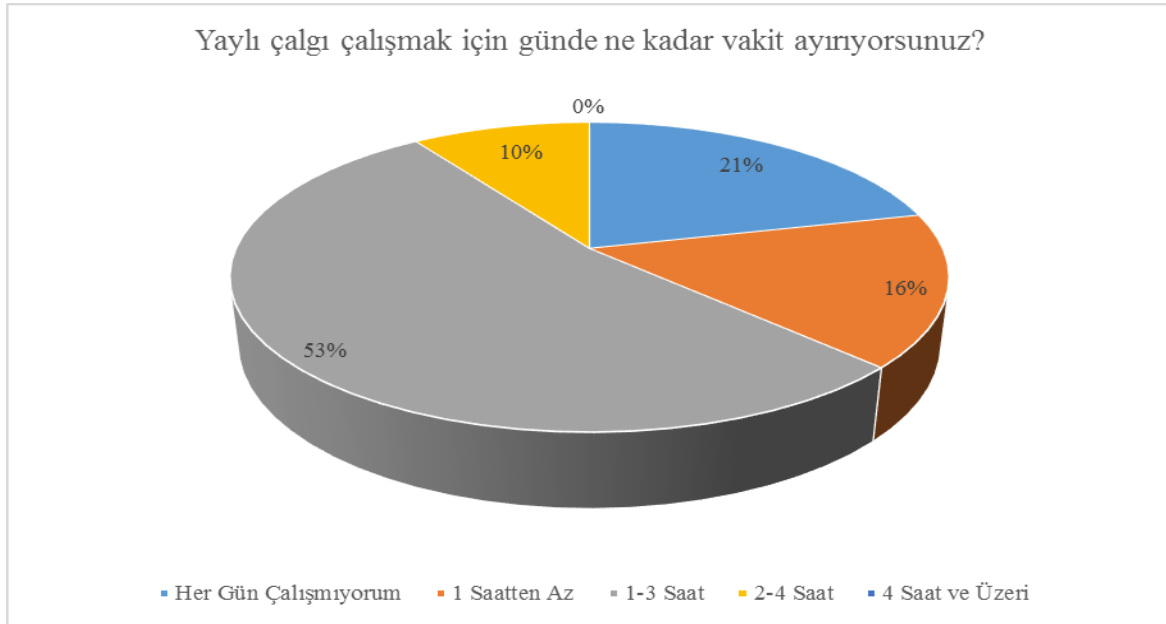

Şekil 31. Ankete katılan öğrencilerin evlerindeki yedek yaylı çalgı olma durumuna ve çalışma mekanına ilişkin görüşlerine yönelik yüzde dağılımı.

Üstteki şekillerde belirtildiği üzere, öğrencilerin %1'i kendisine ait bir yaylı çalgısı olmadığını, öğrencilerin %6'sı evinde kendisine ait bir çalgısı olduğunu ancak birtakım nedenlerden dolayı okulda çalıştığını, %12'si evinde kendisine ait bir yaylı çalgısı olmadığını sadece okulda çalıştığını, öğrencilerin %30'u evinde kendisine ait bir yaylı çalgı olduğunu ve sadece evde çalıştığını, öğrencilerin %51'i evinde kendisine ait bir yaylı çalgısı olduğunu ve hem evde hem okulda çalıştığını bildirmektedirler.

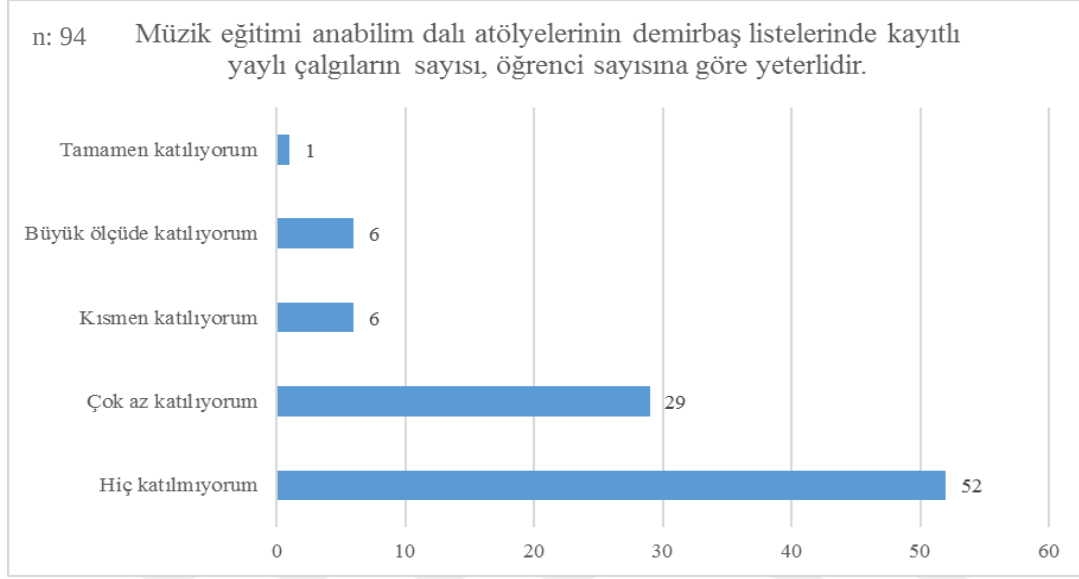

Şekil 32. Ankete katılan öğrencilerin yaylı çalgı çalışmak için günlük ayırdıkları süreye ilişkin frekans dağılımları.

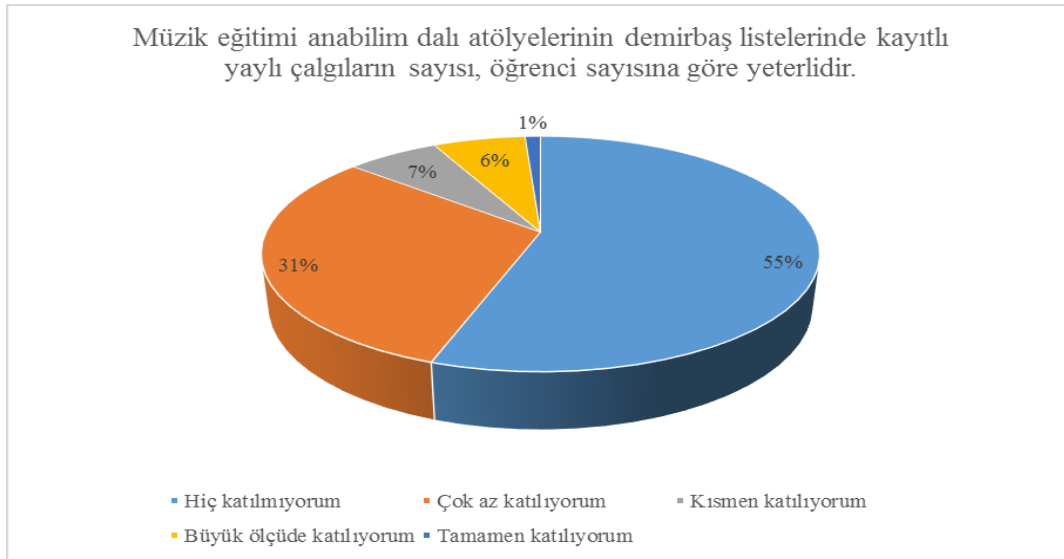

Şekil 33. Ankete katılan öğrencilerin yaylı çalgı çalışmak için günlük ayırdıkları süreye ilişkin yüzde dağılımları.

Üstteki şekillerde belirtildiği üzere, öğrencilerin %10'u yaylı çalgı çalışmaları için günde 2-4 saat arası zaman ayırdıklarını, öğrencilerin %16'sı yaylı çalgı çalışmaları için günde 1 saatten az zaman ayırdıklarını, öğrencilerin %21'i yaylı çalgılarına her gün çalışmadıklarını, öğrencilerin %53'ü yaylı çalgı çalışmaları için günde 1-3 saat vakit ayırdıklarını belirtmektedirler.

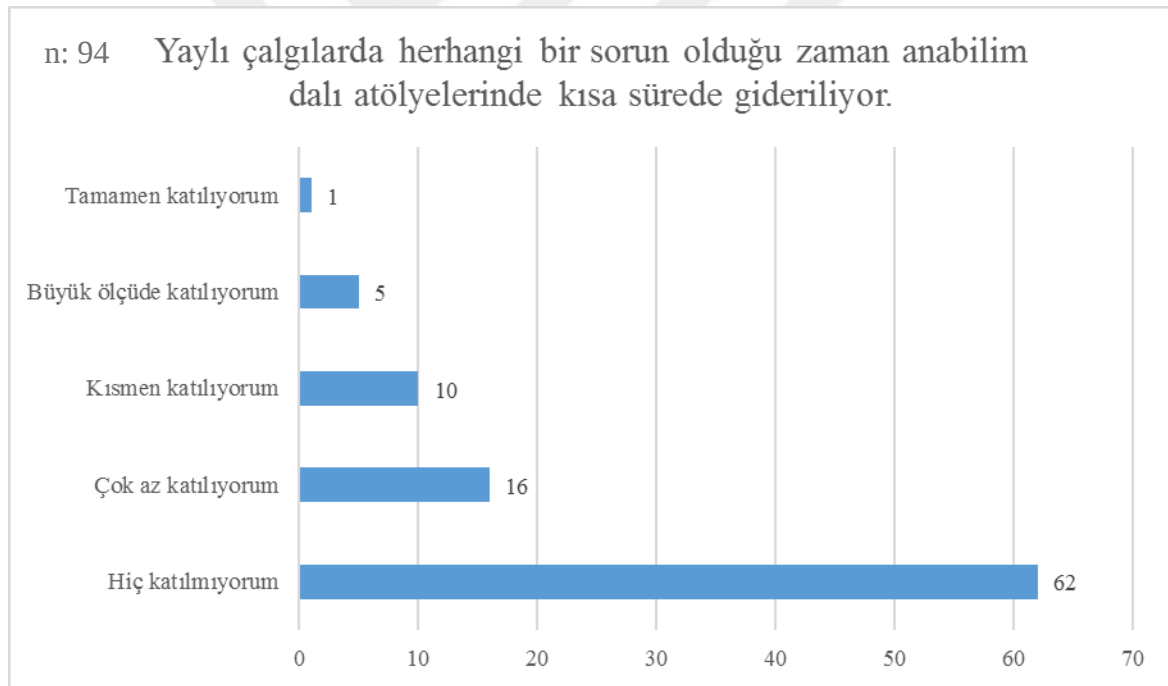

Şekil 34. Ankete katılan öğrencilere göre anabilim dalındaki atölyelerin demirbaş listelerinde bulunan yaylı çalgıların sayısının öğrenci sayısına göre yeterlilik durumuna ilişkin frekans dağılımı.

Şekil 35. Ankete katılan öğrencilere göre anabilim dallarındaki atölyelerin demirbaş listelerinde bulunan yaylı çalgıların sayısının öğrenci sayısına göre yeterlilik durumlarına ilişkin yüzde dağılımı.

Üstteki şekillerde belirtildiği üzere, öğrencilerin %1'i anabilim dallarındaki atölyelerin demirbaş listelerinde bulunan yaylı çalgıların sayısının öğrenci sayısına göre yeterlilik durumuna hiç katılmadıklarını, öğrencilerin %6'sı anabilim dallarındaki atölyelerin demirbaş listelerinde bulunan yaylı çalgıların sayısının öğrenci sayısına göre yeterlilik durumuna büyük ölçüde katıldıklarını, öğrencilerin %7'si anabilim dallarındaki atölyelerin demirbaş listelerinde bulunan yaylı çalgıların sayısının öğrenci sayısına göre yeterlilik durumuna kısmen katıldıklarını, öğrencilerin %31'i anabilim dallarındaki atölyelerin demirbaş listelerinde bulunan yaylı çalgıların sayısının öğrenci sayısına göre yeterlilik durumuna çok az katıldıklarını, öğrencilerin %55'i anabilim dallarındaki atölyelerin demirbaş listelerinde bulunan yaylı çalgıların sayısının öğrenci sayısına göre yeterlilik durumuna hiç katılmadıklarını belirtmektedirler. Öğrenci görüşlerine göre öğrencilerin çoğu çalgı sayılarını yeterli bulmamaktadırlar.

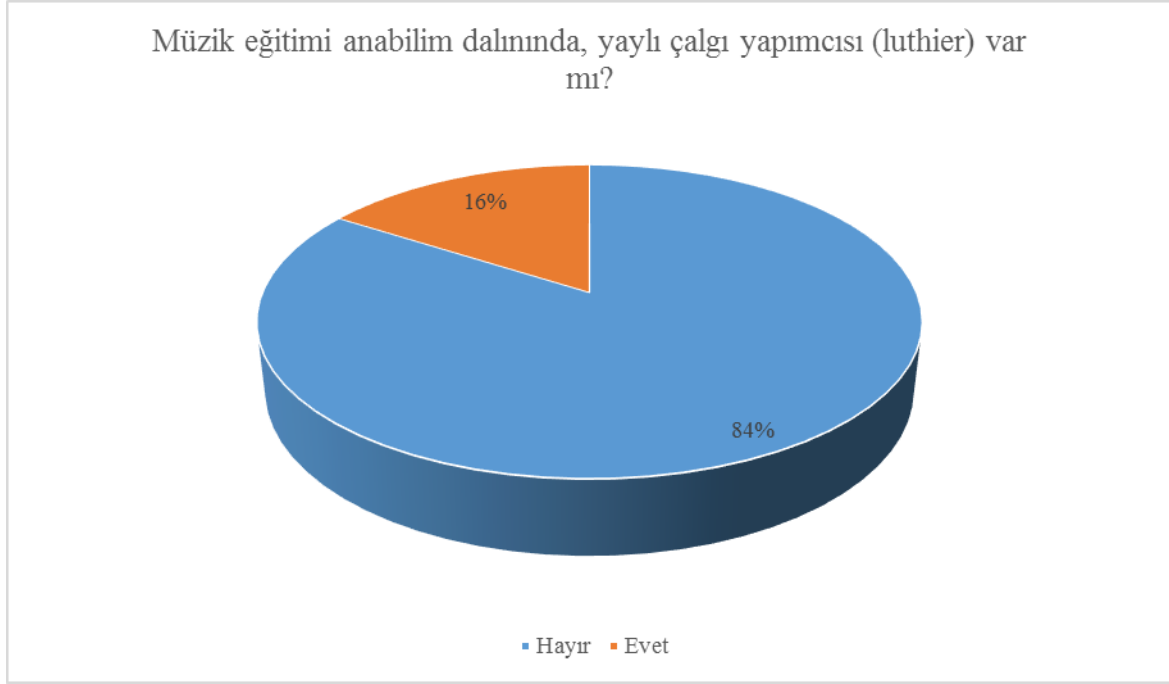
Şekil 36. Ankete katılan öğrencilere göre anabilim dalındaki atölyelerin demirbaş listelerinde bulunan yaylı çalgılarda oluşan sorunların giderilebilme durumuna ilişkin frekans dağılımı.

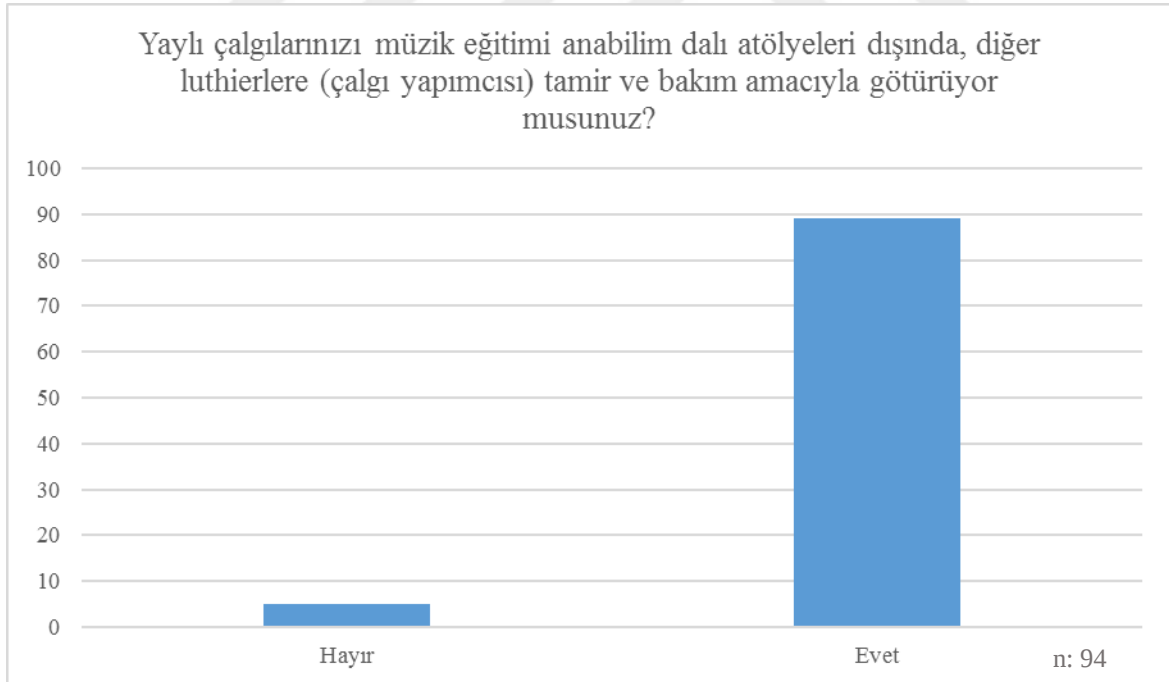
Şekil 37. Ankete katılan öğrencilere göre anabilim dalındaki atölyelerin demirbaş listelerinde bulunan yaylı çalgılarda oluşan sorunların giderilebilme durumlarına ilişkin yüzde dağılımı.

Şekil 38. Müzik eğitimi anabilim dallarında luthier bulunma durumuna ilişkin ankete katılan öğrencilerin görüşüne yönelik frekans dağılımı.

Şekil 39. Müzik eğitimi anabilim dallarında luthier bulunma durumuna ilişkin ankete katılan öğrencilerin görüşlerine yönelik yüzde dağılımı.

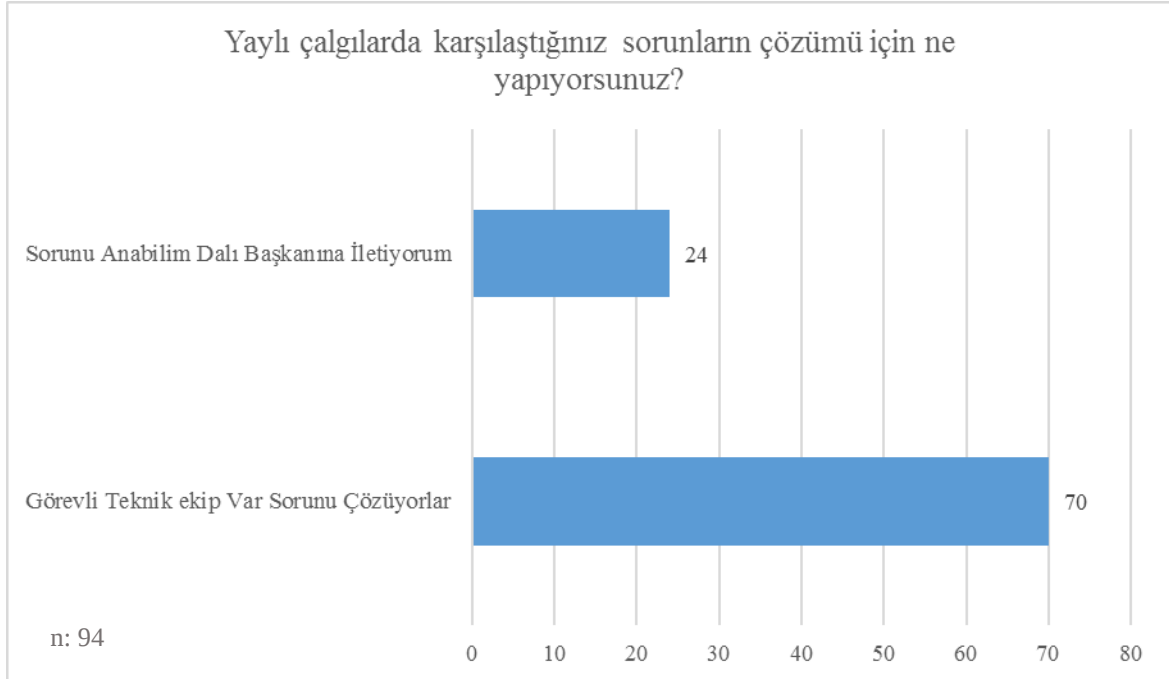

Şekil 40. Ankete katılan öğrencilerin yaylı çalgılarını müzik eğitimi anabilim dalı atölyeleri dışında diğer luthierlere tamir ve bakım amacıyla götürme durumuna ilişkin frekans dağılımı.

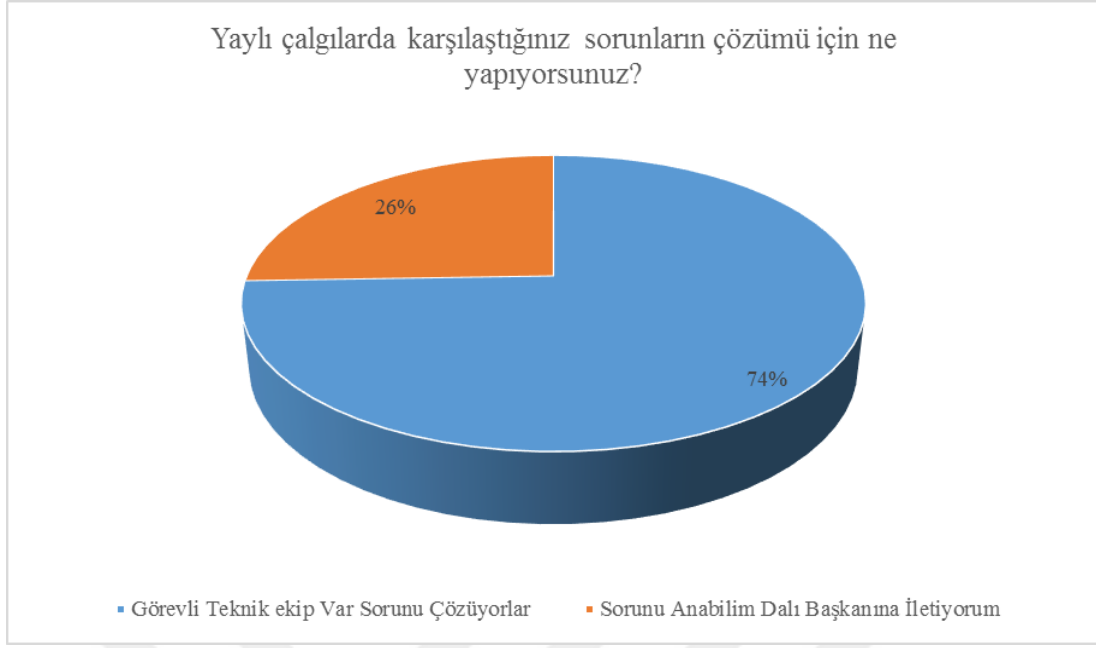

şekil 41. Ankete katılan ērencilerin yaylı çalgılarını müzik eēitimi anabilim dalı atölyeleri dışında diēer luthierlere tamir ve bakım amacıyla götürme durumuna ilişkin yüzde daēılımı.

3.4. Çalgı Kullanımına Yönelik ērencilerin alışma Süreçlerine İlişkin Bulgu ve Yorumlar

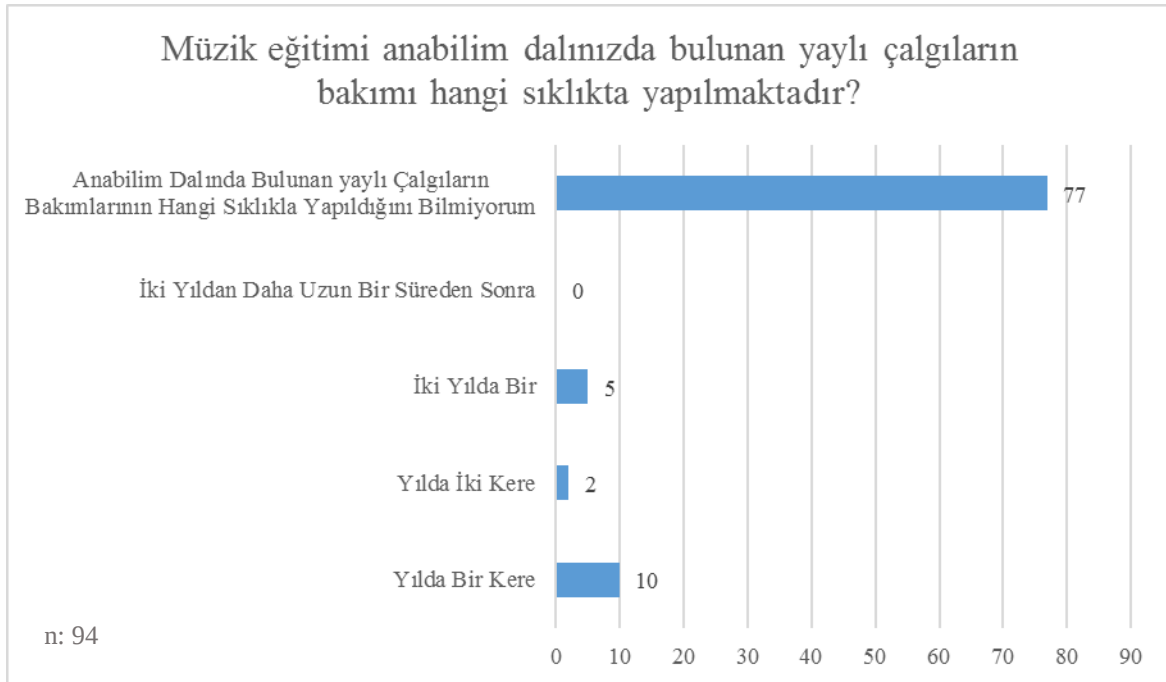

şekil 42. Ankete katılan ērencilerin yaylı çalgılarda karşılaştıkları sorunların çözümü için yaptıklarına ilişkin frekans daēılımı.

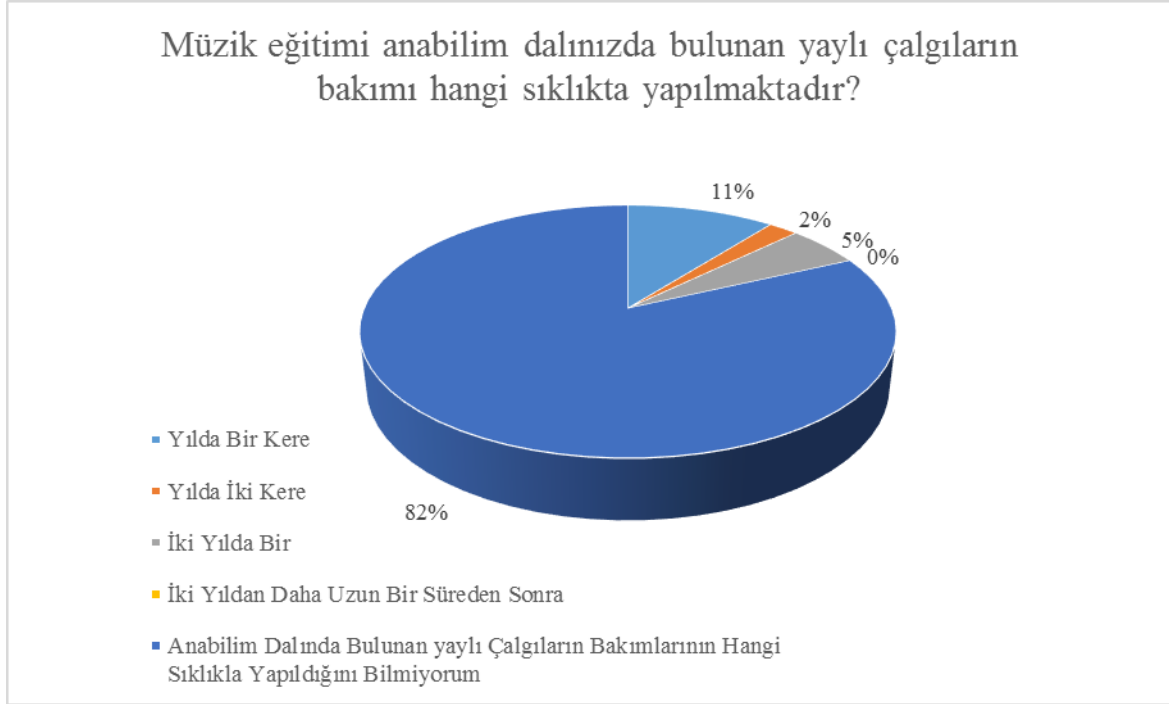

Şekil 43. Ankete katılan öğrencilerin yaylı çalgılarda karşılaştıkları sorunların çözümü için yaptıklarına ilişkin yüzde dağılımı.

Üstteki tablo ve şekilde belirtildiği üzere, öğrencilerin %26'sı yaylı çalgılarda karşılaştıkları sorunların çözümü için, sorunu anabilim dalı başkanına ilettiklerini, öğrencilerin %74'ü yaylı çalgılarda karşılaştıkları sorunların çözümü için, sorunu görevli teknik ekip ile çözdüklerini belirtmişlerdir.

Şekil 44. Ankete katılan öğrencilerin anabilim dallarında buluna yaylı çalgıların bakımının hangi sıklıkla yapıldığına dair bilgilerinin frekans dağılımı.

Şekil 45. Ankete katılan öğrencilerin anabilim dallarında bulunan yaylı çalgıların bakımının hangi sıklıkla yapıldığına dair bilgilerinin yüzde dağılımı.

Üstteki tablo ve şekilde belirtildiği üzere, öğrencilerin %2'si anabilim dallarında bulunan yaylı çalgıların bakımının yılda iki kez yapıldığını belirtmektedirler. Öğrencilerin %5'i anabilim dallarında bulunan yaylı çalgıların bakımının iki yılda bir kez yapıldığını belirtmektedirler. Öğrencilerin %11'i anabilim dallarında bulunan yaylı çalgıların bakımının yılda bir kez yapıldığını belirtmektedirler. Öğrencilerin %82'si anabilim dallarında bulunan yaylı çalgıların bakımının hangi sıklıkla yapıldığını bilmediklerini belirtmişlerdir. Yaylı çalgılara İki yıldan daha uzun sürede bakım yapıldığı yönünde görüş bildiren öğrenci olmamıştır.

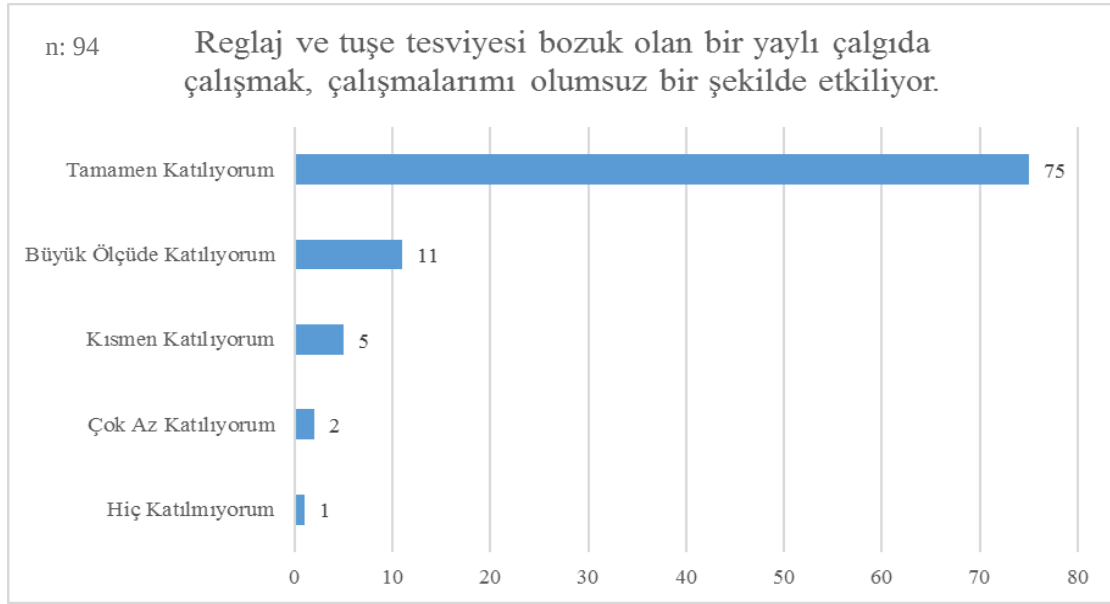
Şekil 46. Ankete katılan öğrencilerin kullandığı yaylı çalgıların temizlik durumuna ilişkin görüşlerine yönelik frekans dağılımı.

Şekil 47. Ankete katılan öğrencilerin kullandığı yaylı çalgıların temizlik durumuna ilişkin görüşlerine yönelik yüzde dağılımı.

Üstteki tablo ve şekilde belirtildiği üzere, öğrencilerin %18'i kullandığı yaylı çalgının temiz olmasına özen gösterdiğine kısmen katıldığını belirtmektedir. Öğrencilerin %26'sı

kullandığı yaylı çalgının temiz olmasına özen gösterdiğine büyük ölçüde katıldığını belirtmektedir. Öğrencilerin %56'sı kullandığı yaylı çalgının temiz olmasına özen gösterdiğine tamamen katıldığını belirtmektedir. Öğrencilerin %0'ı hiç katılmıyorum ve çok az katılıyorum yönünde görüş bildirmemişlerdir.

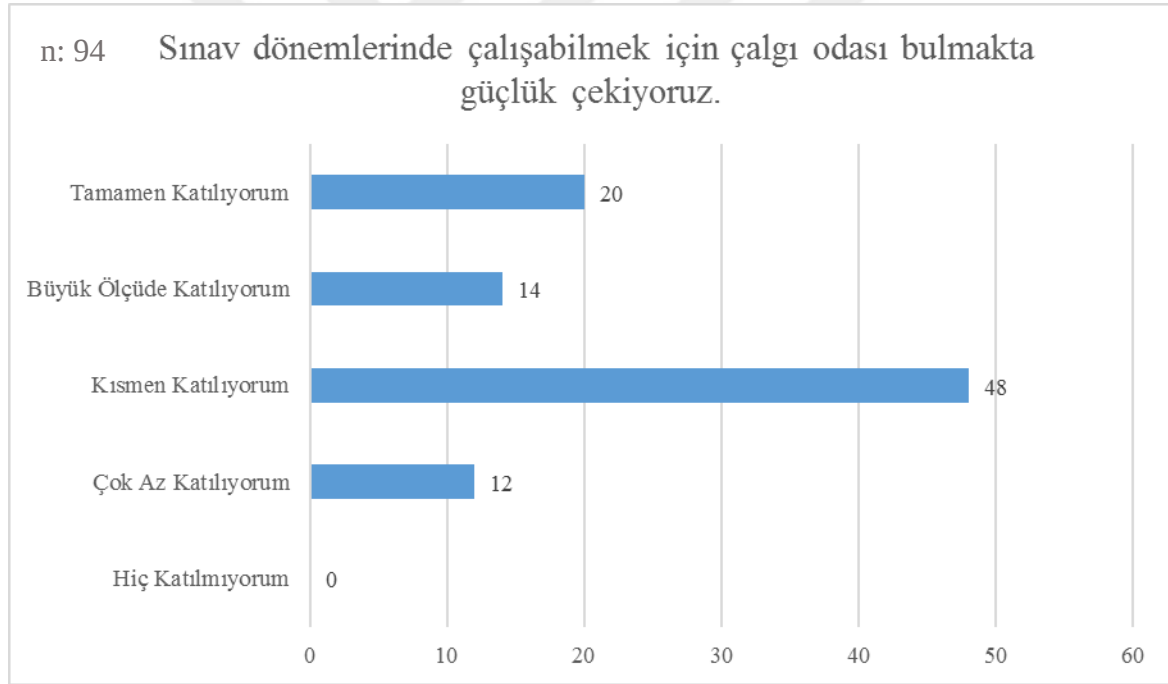

Şekil 48. Reglaj ve tuşe seviyesi bozuk olan bir çalgıda çalışmanın öğrencinin çalışma durumuna olumsuz etkisine dair görüşlerine yönelik frekans dağılımı.

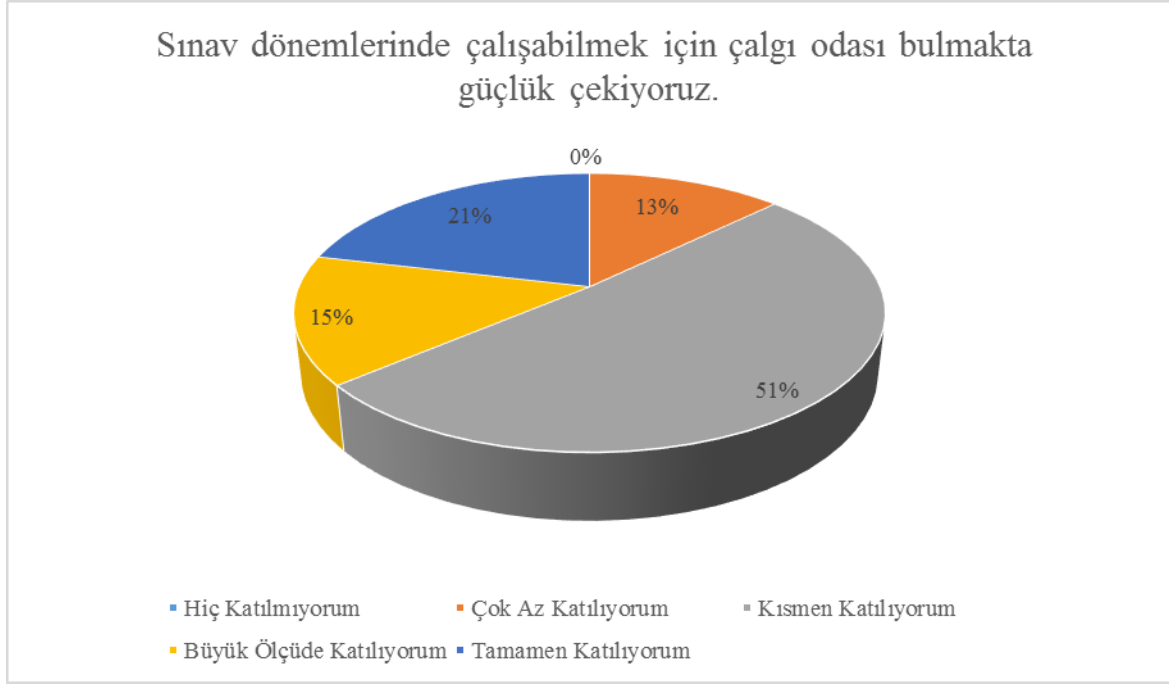

Şekil 49. Reglaj ve tuşe seviyesi bozuk olan bir çalgıda çalışmanın öğrencinin çalışma durumuna olumsuz etkisine dair görüşlerine yönelik yüzde dağılımı.

Üstteki tablo ve şekilde belirtildiği üzere, öğrencilerin %1'i reglaj ve tuşe seviyesi bozuk olan bir yaylı çalgıda çalışmanın öğrencinin çalışma durumunu olumsuz yönde etkilediğine hiç katılmadıklarını belirtmişlerdir. Öğrencilerin %2'si reglaj ve tuşe seviyesi bozuk olan bir yaylı çalgıda çalışmanın öğrencinin çalışma durumunu olumsuz yönde etkilediğine çok az katıldıklarını belirtmişlerdir. Öğrencilerin %5'i reglaj ve tuşe seviyesi bozuk olan bir yaylı çalgıda çalışmanın öğrencinin çalışma durumunu olumsuz yönde etkilediğine kısmen katıldıklarını belirtmişlerdir. Öğrencilerin %12'si reglaj ve tuşe seviyesi bozuk olan bir yaylı çalgıda çalışmanın öğrencinin çalışma durumunu olumsuz yönde etkilediğine büyük ölçüde katıldıklarını belirtmişlerdir. Öğrencilerin %80'i reglaj ve tuşe seviyesi bozuk olan bir yaylı çalgıda çalışmanın öğrencinin çalışma durumunu olumsuz yönde etkilediğine tamamen katıldıklarını belirtmişlerdir.

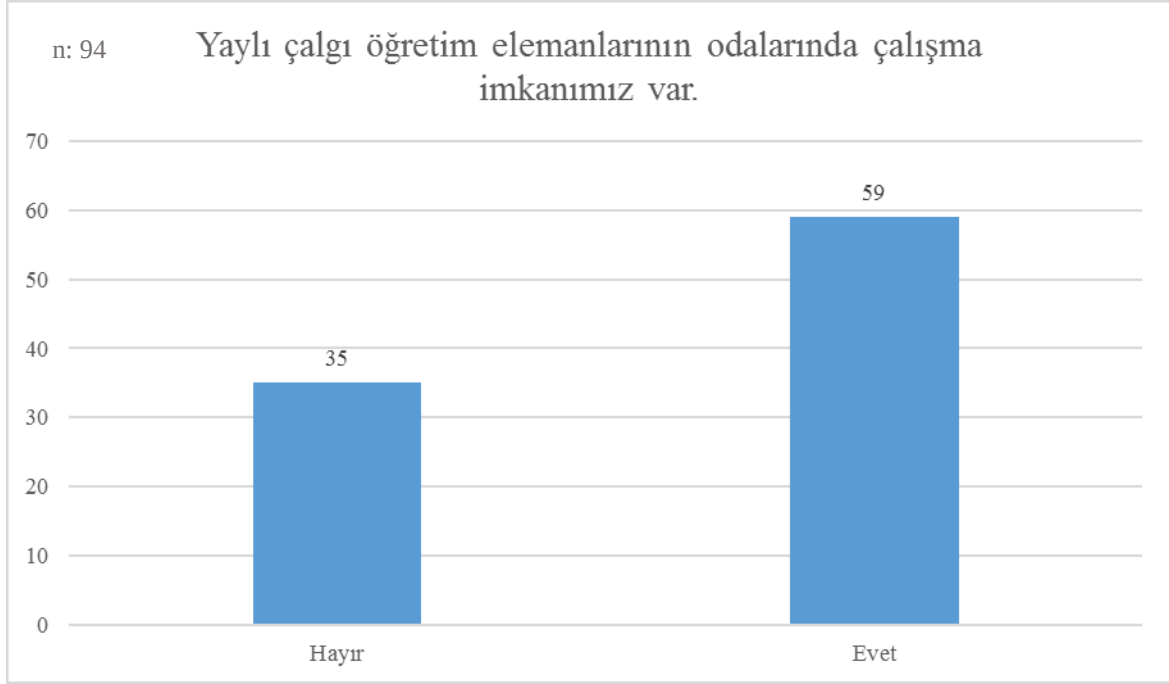

Şekil 50. Ankete katılan öğrencilerin sınav dönemlerinde çalışabilmek için çalışma odası bulma durumuna yönelik görüşlerine ilişkin frekans dağılımı.

Şekil 51. Ankete katılan öğrencilerin sınav dönemlerinde çalışabilmek için çalışma odası bulma durumuna yönelik görüşlerine ilişkin yüzde dağılımı.

Üstteki şekillerde belirtildiğı üzere, öğrencilerin %13' sınav dönemlerinde çalışabilmek için çalışma odası bulmakta glk çektiklerine ilişkin görüşü çok az katıldıklarını belirtmektedir. Öğrencilerin %15'i sınav dönemlerinde çalışabilmek için çalışma odası bulmakta glk çektiklerine ilişkin görüşü büyük ölçüde katıldıklarını belirtmektedir. Öğrencilerin %21'i sınav dönemlerinde çalışabilmek için çalışma odası bulmakta glk çektiklerine ilişkin görüşü tamamen katıldıklarını belirtmektedir. Öğrencilerin %51'i sınav dönemlerinde çalışabilmek için çalışma odası bulmakta glk çektiklerine ilişkin görüşü kısmen katıldıklarını belirtmektedir.

Şekil 52. Ankete katılan öğrencilerin öğretim elemanlarının odalarında çalışabilme durumlarına ilişkin görüşlerine yönelik frekans dağılımı.

Şekil 53. Ankete katılan öğrencilerin öğretim elemanlarının odalarında çalışabilme durumlarına ilişkin görüşlerine yönelik yüzde dağılımı.

Üstteki şekillerde belirtildiği üzere, öğrencilerin %37'si öğretim elemanlarının odalarında çalışma imkanlarının olmadığını, öğrencilerin %63'ü öğretim elemanlarının odalarında çalışma imkanlarının olduğu yönünde görüş bildirmektedirler.

Şekil 54. Ankete katılan öğrencilerin yaylı çalgı alan dersi dışında yaylı çalgılara hangi ders için ihtiyaç duydukları hakkındaki görüşlerine yönelik frekans dağılımı.

Şekil 55. Ankete katılan öğrencilerin yaylı çalgı alan dersi dışında yaylı çalgılara hangi ders için ihtiyaç duydukları hakkındaki görüşlerine yönelik yüzde dağılımı.

Üstteki şekillerde belirtildiği üzere, öğrencilerin %15'i yaylı çalgılarını alan dersleri dışında birlikte seslendirme dersleri için kullandıklarını, öğrencilerin %79'u yaylı çalgılarını alan dersleri dışında orkestra dersleri için kullandıklarını söylemektedirler.

BÖLÜM IV

SONUÇLAR VE ÖNERİLER

Bu bölümünde, elde edilen bulgular ve yorumlara dayanarak varılan sonuçlar, alt problem sırasına göre ayrı ayrı sıralanmış ve bu doğrultuda öneriler sunulmuştur.

4.1 Sonuçlar

4.1.1. Anketi Cevaplayan Öğrencilerin Demografik Yapı Özellikleri Nasıldır? Alt Problemine İlişkin Sonuçlar

Anket sorularını cevaplayan öğrenciler Abant İzzet Baysal Üniversitesi, Gazi Üniversitesi Uludağ Üniversitesi, Karadeniz Teknik Üniversitesi ve Marmara Üniversitesi Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Müzik Eğitimi Anabilim Dalında, Lisans 3. sınıfta öğrenim görmektedirler. Öğrencilerin yüksek öğretime geldiği orta öğretim kurumlarının farklı olmasından dolayı, 3-7 yıl aralığında yaylı çalgı eğitimi almışlardır.

4.1.2. Çalgıların Nitelik-Nicelik Durumları Nasıldır? Alt Problemine İlişkin Sonuçlar

Bu çalışma göstergelerine dayanılarak öğrencilerin Müzik Eğitimi Anabilim Dallarında bulunan yaylı çalgıları nitelik- nicelik bakımından yeterli görmedikleri düşünülmektedir. Bu durum derinlemesine irdelendiğinde, geçmişten günümüze kadar, zaman zaman çalgı sorunlarının çözümüne yönelik başarılı sonuçlar elde edilebilmiş iyi çözüm yöntemleri olduğu, zaman zaman da bir sorunlar zincirine dönüştüğü kanısı oluşmaktadır. Cumhuriyetin ilanından sonra açılan müzik eğitimi kurumları, o günün şart ve olanakları dahilinde, öğrencilerin iyi bir müzik eğitimi alabilmeleri maksadıyla söz konusu okullar demirbaş envanterlerine, çoğu yurt dışından alınmış piyanolar, nefesli çalgılar, yaylı

Çalgılar ve müzik eēitiminde kullanılan bilumum ihtiyaçlar kazandırmışlardır. Söz konusu dönemlerde ülkemizdeki çalgı üretim çalışmalarının yetersizliēi, yetişmiş luthierlerin çok az oluşu ya da daha gerçekçi bir ifade ile olmayışı, hammaddeye ulaşmaktaki güçlükler gibi birçok olumsuz faktörün bir araya gelmesi, çalgıların yurt dışından alınmasına neden olduēu düşünülmektedir. Söz konusu çalgıların ērenciler ve eēitimcileri tarafından çok uzun yıllar boyunca kullanılmış olduēu bilinmektedir. Ancak, zaman içinde çalgıların yıpranması ya da kullanım hatalarından dolayı oluşan deformasyonların yeterince giderilememiş olduēu gereēi ile yüz yüze kalındıēı, çalgıların bu günkü durumları gzlemlendiēinde anlaşılabilmektedir. Günün koşullarında maddi imkansızlıklar ya da sair gerekçelerle çalgı alamayan ya da kaliteli çalgı bulamayan ērencilerin ve eēitimcilerin bu algıları zimmet karřılıēı kullandıkları bilinmektedir. Yakın geçmişimize kadar uygulanan bu yöntem, ülkemizde çalgı yapım çalışmalarının hızlanması ve çalgı edinmenin eskiden olduēu kadar g olmayışı nedeniyle, söz konusu müzik eēitim kurumlarımızda ya uygulamadan kaldırılmış, ya da kaldırılmak üzere olduēu gözlemlenmektedir. Bu nedenle envanter kayıtlarında bulunan çalgılarla ilgili bir belirsizlik, denetim glē ve restorasyonları ile ilgili sorunlar oluřtuēu görülebilmektedir. ērencilerin anket sorularındaki nitelik ve nicelik ile ilgili sunmuş olduēu görüşlerinden de bu çok açık bir şekilde anlaşılabilmektedir. Ayrıca ēretim elemanlarının kullandıkları çalgıların, ērencilere verilen çalgılardan ses, işçilik, aksesuar ve malzeme farklılıkları bakımından daha iyi oldukları sonucuna da varılabilmektedir.

4.1.3. Çalgıların Bakım- Onarım Durumları Nasıldır? Alt Problemine İlişkin Sonuçlar

ērenciler yaylı çalgılarda oluşan sorunlar ile ilgili çözüm olarak, durumu anabilim dalı başkanlarına bildirdiklerini ya da, görevli teknik bir ekibin sorunu kısmen çözdükleri yolunda cevaplar vermişlerdir. Ancak bu durumun her kurum için geçerli olmadığı sonucuna varılabilmıştir. Ayrıca ērencilerin çalgıların markaları, ve sayılarına ilişkin bilgi sahibi oldukları ve çalgı sayısının ērenci sayısına oranla yetersiz olduēu ve elde edilen bulgulara göre müzik eēitimi anabilim dallarında bulunan yaylı çalgıların bakım ve onarım işlemlerinin düzenli olarak yapılmadıēı sonuçlarına ulaşılmıştır.

4.1.4. Çalgı Kullanımına Yönelik Öğrencilerin Çalışma Süreçleri Nasıldır? Alt Problemine İlişkin Sonuçlar

Ankete katılan öğrencilerin yaylı çalgılarının temiz olmasına gereken önemi gösterdikleri anlaşılmaktadır. Çalgıların üzerinde biriken reçine, toz, kir ve tabancı maddeler resonatörün kalınlık faktörlerine etki ettiği için çalgının tınısal özelliklerinde olumsuz etkiler yaratabilmektedir. Ayrıca el yapımı diye tabir edilen yaylı çalgılarda kullanılan cıvanın birçok maddesi organik kökenli olup dış etkilere karşı dayanıklı olmadığı da söylenebilmektedir. Öğrenciler çalışma odalarının yeterliliği konusunda olumsuz görüş bildirmişlerdir. Çalışma odalarının yetersizliğinin öğrencilerin yaylı çalgı çalışma süreleriyle de ilişkilendirilebileceği düşünülebilir. Yaylı çalgıların en çok çalgı alan dersi ve orkestra dersleri için kullanıldığı, kısmen de birlikte seslendirme derslerinde kullanıldığı gözlemlenmiştir.

4.2. Öneriler

- Müzik eğitimi kurumlarının tümünde çalgı yapım, bakım- onarım konularında uzman luthierler (çalgı yapımcıları) bulunmalıdır.
- Müzik eğitimi kurumlarının tümünde çalgı yapım, bakım- onarım işlemlerinin yapılabileceği atölyeler bulunmalıdır.
- Reglajı bozuk olan çalgılar öğrencilerin çalışma motivasyonlarını düşüreceğinden dolayı, bir an önce reglajları yapıp rahat çalınabilir duruma getirilmelidir.
- Müzik eğitiminde çalgı çalan tüm öğrencilere bakım onarım konusunda eğitim verilmelidir.
- Öğrencilerin çalgılarıyla ilgili organolojik açıdan, ortaya çıkışı, gelişimi, hangi dönemlerde nasıl kullanıldığı ve bu gün ki, durumlarıyla ilgili araştırma yapmaya teşvik edilmelidir.

KAYNAKLAR

- Akbulut, M., Yıldırım Orhan, Ş. & Tanınmış, G. E. (2010). Anadolu güzel sanatlar liseleri müzik öğretmenlerine göre çalgı bakım onarım bilgisi dersinin gerekliliği. *Kastamonu Üniversitesi Kastamonu Eğitim Dergisi*, 18, 3.
- Alapınar, H. (2003). *Keman yapım tarihi*. Ankara: Sevda Cenap And Müzik Vakfı
- Albuz, A. (2001). *Viyola öğretiminde geleneksel Türk müziği ses sistemine ilişkin dizilerin kullanımı ve bu sistem kaynaklı çok seslilik yaklaşımları*. Doktora Tezi, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara <https://tez.yok.gov.tr> sayfasından erişilmiştir.
- Uçan, A. (1997). *Müzik eğitimi temel kavramlar-ilkeler-yaklaşımlar*.
- Aktuğlu, I. K. & Temel, A. (2006). Tüketiciler Markaları Nasıl Tercih ediyor? (Kamu Sektörü Çalışanlarının Giysi Markalarını Tercihini Etkilene Faktörlere Yönelik Bir Araştırma). *Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 15, 44.
- Erdinç, B. (2011). *Güzel sanatlar ve spor liselerinde keman eğitimindeki başarıyı etkileyen faktörlerin incelenmesi*. Yüksek Lisans Tezi, Atatürk Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Erzurum <https://tez.yok.gov.tr> sayfasından erişilmiştir.
- İlyasoğlu, E. (1999). *Zaman İçinde Müzik*. İstanbul: Yapı Kredi Yayınları
- İmik. Ü. & Haşhaş. S. (2014). Çalgı kalitesinin performans ve başarıya etkilerine yönelik görüşler bağlama örneği. *İnönü Üniversitesi Sanat ve Tasarım Dergisi*. 4(9), 59-68.
- Karanis, G. (2006) *Eğitim fakülteleri müzik eğitimi anabilim dallarında bulunan piyanoların sayı ve nitelik bakımından yeterlilik durumuna ilişkin öğrenci görüşleri*. Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara <https://tez.yok.gov.tr> sayfasından erişilmiştir.

- Kaya, İ. (2006). *Güzel sanatlar eğitimi bölümü müzik eğitimi ana bilim dalı yaylı çalgılar öğrencilerinin çalgılarına yönelik tutumlarının çeşitli değişkenlerle incelenmesi*. Yüksek Lisans Tezi, Marmara Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İstanbul <https://tez.yok.gov.tr> sayfasından erişilmiştir.
- Kurtçu, E. (2012). *Güzel sanatlar fakülteleri müzik bölümü müfredatlarında bulunan keman eğitimi derslerinde yaşanan sorunların öğrenci ve öğretmen görüşleri doğrultusunda incelenmesi*. Yüksek Lisans Tezi, Atatürk Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Erzurum <https://tez.yok.gov.tr> sayfasından erişilmiştir.
- Özay, S (2013). *Müzik öğretmeni yetiştirme sürecinde çalgı eğitiminin sorunları*. Doktora Tezi, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara <https://tez.yok.gov.tr> sayfasından erişilmiştir.
- Say, A. (2006). *Müziğin kitabı*. Ankara: Masaüstü
- Say, A. (2005). *Müzik öğretimi*. Ankara: Masaüstü

EKLER

Ek 1. Etik Komisyonu Onayı

Evrak Tarih ve Sayısı: 10/02/2016-E.17799

T.C.
GAZİ ÜNİVERSİTESİ
Etik Komisyonu

Sayı : 77082166-604.01.02-
Konu : Değerlendirme ve Onay

EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ MÜDÜRLÜĞÜNE

İlgi : 19/11/2015 tarihli ve 80287700-302.08.01- 133808 sayılı yazı,

İlgi yazınızla göndermiş olduğunuz, Üniversitemiz Eğitim Bilimleri Enstitüsü Güzel Sanatlar Eğitimi Anabilim Dalı Müzik Öğretmenliği Bilim Dalı Yüksek Lisans Öğrencisi Cem DERTSİZ'in **Prof.Dr.Mehmet AKBULUT'un** danışmanlığında yürüttüğü "**Eğitim Fakülteleri Müzik Eğitimi Anabilim Dallarında Bulunan Yaylı Çalgıların Nitelik ve Nicelik Yeterliliğine İlişkin Öğrenci Görüşleri**" adlı tez çalışması ile ilgili konu Komisyonumuzun 26.11.2015 tarih ve 10 sayılı toplantısında görüşülmüş olup,

İlgilinin anket çalışmasının Üniversitemizde yapılmasında etik açıdan bir sakınca bulunmadığına oy birliği ile karar verilmiş ve karara ilişkin imza listesi ekte gönderilmiştir.

Bilgilerinizi rica ederim.

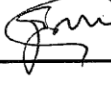
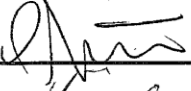
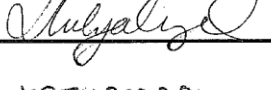
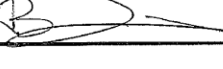
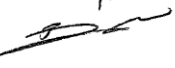
e-imzalıdır
Prof. Dr. Aysu DUYAN ÇAMURDAN
Komisyon Başkanı

EK :
1 Liste
DAĞITIM
Eğitim Bilimleri Enstitüsü Müdürlüğü
Genel Sekreterlik » Öğrenci İşleri Daire
Başkanlığına

Ankara
Tel:0 (312) 202 69 58 Faks:0 (312) 202 46 73
İnternet Adresi :<http://etikkurul.gazi.edu.tr/>

Bilgi için :Şenay Seloğlu
Genel Evrak Sorumlusu

GAZİ ÜNİVERSİTESİ
ETİK KOMİSYONU KATILIM LİSTESİ

TOPLANTI TARİHİ : 26.11.2015		TOPLANTI SAYISI : 10	
ADI-SOYADI		İMZA	
Prof.Dr.Aysu DUYAN ÇAMURDAN (Başkan)			
Doç.Dr.Eda KÖKSAL (Başkan Yrd.)			
Prof.Dr.Hüseyin Güçlü YAVUZCAN		KATILAMADI	
Prof.Dr.Ogün DOĞRU			
Prof.Dr.Hülya KASAPÖĞLU ÇENGEL			
Prof.Dr.Şenol DURGUN		KATILAMADI	
Prof.Dr.F.Bilge TANRIBİLİR			
Prof.Dr.F. Nur BARAN AKSAKAL		KATILAMADI	
Doç.Dr.Cumhur TUNCER			
Doç.Dr.Mustafa İsmail KAYA		KATILAMADI	
Doç.Dr.Müjde AKTÜRK			
Doç.Dr.Ramazan YILDIZ		KATILAMADI	
Yrd.Doç.Dr.Ayşe Bikem HACIÖMEROĞLU			

Ek 2. Anket Formu

Eğitim Fakülteleri, Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü, Müzik Eğitimi Anabilim Dalları'nda Bulunan Yaylı Çalgıların Nitelik ve Nicelik Yeterliliğine İlişkin Öğrenci Görüşleri

Katılımcılar İçin Bilgilendirilmiş Gönüllü Onam Formu

Sizi.....Cem DERTSİZ..... tarafından yürütülen “Eğitim Fakülteleri Müzik Eğitimi Anabilim Dalları'nda Bulunan Yaylı Çalgıların Nitelik Ve Nicelik Yeterliliğine İlişkin Öğrenci Görüşleri ” başlıklı araştırmaya davet ediyoruz. Bu çalışmaya katılmak tamamen gönüllülük esasına dayanmaktadır. Çalışmaya katılmama veya katıldıktan sonra herhangi bir anda çalışmadan çıkma hakkına sahiptir. Bu çalışmaya katılmanız için sizden herhangi bir ücret istenmeyecektir. Çalışmaya katıldığınız için size ek bir ödeme yapılmayacaktır. Çalışmadan elde edilecek bilgiler tamamen araştırma amacı ile kullanılacak olup, kişisel bilgileriniz gizli tutulacaktır.

• Araştırmanın Amacı

Araştırmanın amacı, eğitim fakültelerinin müzik eğitimi anabilim dallarında bulunan yaylı çalgıların sayı ve nitelik bakımından yeterlilik durumuna ilişkin öğrenci görüşlerini ortaya koymaktır. Araştırma sonucunda elde edilen bulgular araştırmanın amacına uygun olarak değerlendirip yorumlanacak ve mevcut durum saptanmaya çalışılacaktır.

• Araştırmanın İçeriği

Eğitim Fakülteleri Müzik Eğitimi Anabilim Dallarında Bulunan Yaylı Çalgıların Nitelik ve Nicelik Yeterliliğine İlişkin Öğrenci Görüşleri” üzerine bir araştırma gerçekleştireceğim. Bu araştırma sonucunda elde edeceğimiz verileri tablolastırıp, analizlerini yapıp, yorumlayarak bir sonuca ulaşmayı hedeflemekteyiz.

Araştırmanın Nedeni ☐ Bilimsel Araştırma ☐ Tez Çalışması

- Araştırmanın Öngörülen Süresi : 1 Ay
- Araştırmaya Katılması Beklenen Katılımcı/Gönüllü Sayısı :100
- Araştırmanın Yapılacağı Yerler
A.İ.B. :Abant İzzet Baysal Üniversitesi
G.Ü. :Gazi Üniversitesi
U.Ü. :Uludağ Üniversitesi
K.T.Ü. :Karadeniz Teknik Üniversitesi
M.Ü. :Marmara Üniversitesi

KATILIMCI BEYANI

“Eğitim Fakülteleri Müzik Eğitimi Anabilim Dallarında Bulunan Yaylı Çalgıların Nitelik ve Nicelik Yeterliliğine İlişkin Öğrenci Görüşleri” başlıklı araştırmanın yapılacağı belirtilerek bu araştırma ile ilgili yukarıdaki bilgiler aktarıldı. Bu bilgilerden sonra böyle bir araştırmaya katılımcı olarak davet edildim. Bu çalışmaya katılmayı kabul ettiğim takdirde gerek araştırma yürütülürken gerekse yayımlandığında kimliğimin gizli tutulacağı konusunda güvence aldım. Bana ait verilerin kullanımına izin veriyorum. Araştırma sonuçlarının eğitim ve bilimsel amaçlarla kullanımı sırasında kişisel bilgilerimin dikkatle korunacağı konusunda bana yeterli güven verildi. Araştırmanın yürütülmesi sırasında herhangi bir sebep göstermeden çekilebilirim. Araştırma için yapılacak harcamalarla ilgili herhangi bir parasal sorumluluk altına girmiyorum. Bana herhangi bir ödeme yapılamayacaktır. Araştırma ile ilgili bana yapılan tüm açıklamaları ayrıntılarıyla anlamış

bulunmaktayım. Bu çalışmaya hiçbir baskı altında kalmadan kendi bireysel onayım ile katılıyorum. İmzalı bu form kağıdının bir kopyası bana verilecektir.

Araştırma Yürütücüsünün Adı ve Soyadı
Prof. Mehmet AKBULUT Tarih ve İmza

Adres ve Telefon
Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi
Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Öğretmenliği Anasanat Dalı Teknikokullar
/ANKARA
Tel: 05327040290

Katılımcı Adı ve Soyadı Tarih ve İmza :

Adres ve Telefon :

Velayet veya Vesayet Altında Bulunanlar İçin :

Veli/Vasinin Adı ve Soyadı Tarih ve İmza :

Adres ve Telefon :

E-posta adresi* :

Öğrenim görmekte olduğunuz üniversite? :

Kaç senedir yaylı çalgı çalmaktasınız? :

Sınıfınız? :

1. Müzik eğitimi anabilim dalınızın demirbaşına kayıtlı yaylı çalgıların niteliklerinden memnun musunuz?

- a) Evet
- b) Hayır

2. Yaylı çalgılarda, el yapımı olanların daha kaliteli olduğuna inanıyor musunuz?

- a) Evet
- b) Hayır

3. Yaylı çalgı edinirken ve kullanırken marka tercih ediyor musunuz?

- a) Evet
- b) Hayır

4. Müzik eğitimi anabilim dalınızda hangi marka yaylı çalgılar bulunmaktadır? .

Rösler
Valencia
Dominguez
Carlovy
El yapımı ("Diğer" de yapımçı ismi belirtiniz)
Anabilim dalımdaki yaylı çalgıların hangi marka veya hangi yapımçıya ait olduğunu bilmiyorum
Diğer:

5. Anabilim dalınızda kaç adet keman /viyola/ çello / kontrabas var? Belirtiniz.
6. Öğrenci gözüyle baktığınız zaman, öğretim elemanlarına verilen yaylı çalgılar ile öğrencilere ayrılan yaylı çalgılar arasında fark var mı? Varsa hangi açılardan farklılıklar var?
- a) Marka
 - b) El yapımı işçilik
 - c) Ses kalitesi
 - d) Bakım ve onarım
 - e) Aksesuar (çenelik, kuyruk, vb)
7. Yaylı çalgılarda karşılaştığınız sorunların çözümü için ne yapıyorsunuz?
- a) Görevli teknik ekip var, sorunu çözüyorlar
 - b) Sorunu anabilim dalı başkanına iletiyorum
8. Müzik eğitimi anabilim dalınızda bulunan yaylı çalgıların bakımı hangi sıklıkta yapılmaktadır?
- a) Yılda iki kere
 - b) Yılda bir kere
 - c) İki yılda bir
 - d) iki yıldan daha uzun bir süreden sonra
 - e) Anabilim dalında bulunan yaylı çalgıların bakımlarının hangi sıklıkla yapıldığını bilmiyorum
9. Müzik eğitimi anabilim dalınızda onarım görmesi gereken yaylı çalgılarınız var mı?
- a) Evet
 - b) Hayır
10. Kullandığım yaylı çalgının temiz olmasına özen gösteriyorum.
- a) Tamamen katılıyorum
 - b) Büyük ölçüde katılıyorum
 - c) Kısmen katılıyorum
 - d) Çok az katılıyorum
 - e) Hiç katılmıyorum
11. Reglaj ve tuşe tesviyesi bozuk olan bir yaylı çalgıda çalışmak, çalışmalarımı olumsuz bir şekilde etkiliyor.
- a) Tamamen katılıyorum
 - b) Büyük ölçüde katılıyorum
 - c) Kısmen katılıyorum
 - d) Çok az katılıyorum
 - e) Hiç katılmıyorum
12. Sınav dönemlerinde çalışabilmek için çalgı odası bulmakta güçlük çekiyoruz.
- a) Tamamen katılıyorum
 - b) Büyük ölçüde katılıyorum
 - c) Kısmen katılıyorum
 - d) Çok az katılıyorum
 - e) Hiç katılmıyorum

- 13. Yaylı çalgı öğretim elemanlarının odalarında çalışma imkanımız var.**
a) Evet
b) Hayır
- 14. Yaylı çalgı alan dersi dışında, yaylı çalgılara en çok hangi ders için ihtiyaç duyuyorsunuz?**
I. Birlikte seslendirme
II. Orkestra
Diğer:
- 15. Evinizde başka bir yaylı çalgınız (yedek) var mı? Varsa evinizde mi yoksa okulda mı çalışmayı tercih ediyorsunuz?**
a) Evimde yaylı çalgı var, sadece evde çalışıyorum.
b) Evimde yaylı çalgı var ama birtakım sebeplerden dolayı okulda çalışıyorum
c) Evimde yaylı çalgı var. Hem evde hem de okulda çalışıyorum.
d) Evimde yaylı çalgı yok. Sadece okulda çalışıyorum.
e) Evimde yaylı çalgı yok. Hem evde hem de okulda çalışıyorum.
- 16. Yaylı çalgı çalışmak için günde ne kadar vakit ayırıyorsunuz?**
a) 4 saat ve üzeri
b) 2-4 saat
c) 1-3 saat
d) 1 saatten az
e) Her gün çalışmıyorum
- 17. Müzik eğitimi anabilim dalı atölyelerinin demirbaş listelerinde kayıtlı yaylı çalgıların sayısı, öğrenci sayısına göre yeterlidir.**
a) Tamamen katılıyorum
b) Büyük ölçüde katılıyorum
c) Kısmen katılıyorum
d) Çok az katılıyorum
e) Hiç katılmıyorum
- 18. Yaylı çalgılarda herhangi bir sorun olduğu zaman anabilim dalı atölyelerinde kısa sürede gideriliyor.**
a) Tamamen katılıyorum
b) Büyük ölçüde katılıyorum
c) Kısmen katılıyorum
d) Çok az katılıyorum
e) Hiç katılmıyorum
- 19. Müzik eğitimi anabilim dalında, yaylı çalgı yapımcısı (luthier) var mı?**
a) Evet
b) Hayır
- 20. Yaylı çalgılarınızı müzik eğitimi anabilim dalı atölyeleri dışında, diğer luthierlere (çalgı yapımcısı) tamir ve bakım amacıyla götürüyor musunuz?**
a) Evet
b) Hayır

GAZİLİ OLMAK AYRILICALIKTIR..